Ազգ
Azg
armenian daily
29 ԱՊՐԻԼ 2004 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 77 (3000)

Վրաստանի խորհրդարանում քննարկվում է Կարսի պայմանագիրը

Երեկ Վրաստանի խորհրդարանի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նիստում, փակ դռների հետեւում քննարկվել է 1921 թ. Խորհրդային Ռուսաստանի եւ Քեմալական Թուրքիայի միջեւ, Վրաստանի ու Հայաստանի մասնակցությամբ կնքված Կարսի պայմանագիրը: «Ռեգնում» գործակալությունը հիշեցնում է, որ Վրաստանի խորհրդարանը 1993 թ. երկարաձգել եւ վավերացրել էր Կարսի պայմանագիրը:

Վրաց պատգամավորները մտադիր են վերանայել այդ պայմանագրի իրավական ասպեկտները: Ինչպես լրագրողներին հայտնել է խորհրդարանի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Կոտե Գաբաշվիլին, խորհրդարանականները քննարկելու են այն հարցը, թե կարիք կա՞ Կարսի պայմանագրի վերանայումը կամ չեղյալ հայտարարումը:

Կարսի պայմանագրի մասին Վրաստանում սկսեցին խոսել այն ժամանակ, երբ Թբիլիսի-Բաթում հարաբերությունները խիստ լարվեցին: Այդ օրերին պաշտոնական Թբիլիսին հայտարարեց, որ պայմանագիրը համարվում է ուժը կորցրած, մինչդեռ Ռուսաստանն ու Թուրքիան նկատեցին, որ պայմանագիրը շարունակում է մնալ ուժի մեջ: Ըստ Կարսի պայմանագրի, Մոսկվային եւ Անկարային իրավունք է վերապահվում միջամտելու Աջարիայի ներքին խնդիրներին, եթե ինքնավար հանրապետությունը հայտնվում է ռազմական սպառնալիքի տակ:

ՎԱՐՇԱՎԱ

«Կառուցողական երկխոսություն» Քոչարյանի եւ Ալիեւի միջեւ

Երեկ երեկոյան Վարշավայում տեղի է ունեցել Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հանդիպումը: Դիվանագիտական մի աղբյուր Ֆրանսպրես գործակալությանն ասել է, որ նախագահներ Ռոբերտ Քոչարյանն ու Իլհամ Ալիեւն անցկացրել են «կառուցողական երկխոսություն»՝ նվիրված ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորմանը, ինչպես նաեւ պայմանավորվածություն ձեռք բերել հաջորդ հանդիպման շուրջ, ճիշտ է, առանց կոնկրետացնելու երրորդ հանդիպման վայրը եւ ժամանակը:

Արեւմտրեսը հաղորդում է, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները նախ հանդիպել են ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի նախագահների ներկայությամբ, ապա տեղի է ունեցել Քոչարյան-Ալիեւ առանձնազրույցը: «Ադրբեջանական կողմից ցանկություն կա լուծելու այս հիմնահարցը, նման ցանկություն է զգացվում նաեւ հայկական կողմից: Այդ իսկ պատճառով, փոխադարձ ցանկության դեպքում կարող ենք լուծում գտնել, առաջ գնալ», հանդիպումից հետո ասել է Ալիեւը: Իր հերթին Քոչարյանն ասել է, որ երկու երկրների նախագահները հանձնարարելու են արտգործնախարարներին հետագայում ավելի հաճախակի եւ կառուցողական շփումներ ունենալ:

Ադրբեջանի արտգործնախարար Էլմար Մամեդյարովը նշել է, որ ադրբեջանական կողմը նախ առաջարկում է ազատել գրավյալ շրջանները եւ վերականգնել տրանսպորտային հաղորդակցությունները: Մամեդյարովի խոսքերով, այդ դեպքում կձեւավորվի վստահության մթնոլորտ, որի պայմաններում հնարավոր կլինի բանակցային գործընթացը զգայականից տեղափոխել քաղաքական հարթություն: Ադրբեջանի արտգործնախարարն ասել է նաեւ. «Ներկա դրությամբ մենք չենք ասում, որ բանակցությունները պետք է սկսել զրոյից»: Նրա խոսքերով, Քոչարյան-Ալիեւ բանակցություններում քննարկվել են կարգավորման զանազան տարբերակներ եւ այժմ իրենք կարծում են, որ պետք է վերագնահատեն նախկին բանակցությունները եւ նվաճումները՝ բանակցային գործընթացը փակուղուց դուրս բերելու համար: «Եթե վերադառնանք բանակցային գործընթացի պատմությանը, ապա քննարկված բոլոր հարցերը, ընդունված որոշումները՝ սկսած Բուդապեշտի, Լիսաբոնի գագաթաժողովներից, պետք է շարունակվեն», նշել է Մամեդյարովը:

Հիշեցնենք, որ Քոչարյանի եւ Ալիեւի Վարշավայի հանդիպումը երկրորդն էր: 2003 թ. դեկտեմբերի 11-ին երկու երկրների նախագահները հանդիպել էին Ժնեւում:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԱԺ ՆԱԽԱԳԱՀ

Պարգեւատրվեցին Լենինգրադի բլոկադայի վերապրածները

Երեկ Ազգային ժողովի Ոսկեզօծ դահլիճում Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի 27 քաղաքացիներ, ովքեր վերապրել են Լենինգրադի բլոկադան, Սանկտ Պետերբուրգի կառավարության կողմից՝ ֆաշիստական պաշարումից քաղաքի լիակատար ազատագրման 60-ամյակի կապակցությամբ, պարգեւատրվեցին մեդալներով, որոնք հանձնեցին ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը եւ ԱՊՀ միջխորհրդարանական վեհաժողովի գլխավոր քարտուղար Միխայիլ Կրոտովը: Մեդալների հանձնմանը նախորդեց Բաղդասարյանի եւ Կրոտովի ողջույնի ու շնորհակալական խոսքը, հաջորդեց պարգեւատրվողներից մի քանիսի շնորհակալական խոսքը՝ իրենց վաստակը չմոռանալու կապակցությամբ:

Հ. Գ. Նման միջոցառումների ժամանակ սովորաբար տրամադրվում է արձանագրային տեքստ, եւ բոլորովին էլ չի ենթադրվում լրագրողների ներկայությունը: Այս անգամ այդպես չէր, թերեւս ակտիվ ծափահարելու պարտավորությունն էր տրված լրագրողներին: Սա ասում ենք՝ պարգեւատրվողների անձի եւ վաստակի հանդեպ ամենափոքր չափով անգամ հարգանքի եւ շնորհակալության մեր պարտավորությունը չոտնահարելով: Չափազանց շատ կուզեինք ականատեսը լինել ոչ թե ի երախտագիտություն Սանկտ Պետերբուրգի ազատագրմանը մասնակցած տիկնոջ՝ Արթուր Բաղդասարյանի աջը համբուրելուն հաջորդած վերջինիս ներողամիտ ժպիտին, այլ գուցե ողջագուրմամբ այդ համբույրը կանխարգելող ԱԺ նախագահին՝ պարզապես հայ երիտասարդին, եւ դրանից հետո ունենալ ոչ թե զայրույթի, այլ հարգանքի զգացում:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հայ դիվանագետներին Հասարակածային Գվինեա մուտքի թույլտվություն է տրվել

Հեղաշրջման մեղադրանք եւս 70 մարդու

Արդեն մեկ ամիս Հասարակածային Գվինեայի նախագահ Թեոդորո Օբիանգ Նգուեմա Մբասոգոյի դեմ հեղաշրջման փորձի մեղադրանքով այդ երկրի մայրաքաղաք Մալաբոյի բանտում պահվում են 15 կասկածյալներ, այդ թվում՝ 6 հայ օդաչուներ, որոնք պայմանագրով աշխատում էին աֆրիկյան այդ պետությունում: Տակավին պարզ չէ, թե հատկապես ի՞նչ մեղադրանքներ են ներկայացվում հայերին, եւ նրանց դեմ հարուցված քրեական գործն ի՞նչ փուլում է:

Երեկ BBC-ն հաղորդեց, որ Զիմբաբվեի կառավարությունը հավանաբար Հասարակածային Գվինեայի իշխանություններին կհանձնի հեղաշրջման եւս 70 կասկածյալների, որոնք հիմնականում Հարավաֆրիկյան Հանրապետության քաղաքացիներ են: Նրանք, ինչպես եւ բանտում պահվող 15 կասկածյալները, այդ թվում՝ 6 հայ օդաչուները, մեղադրվում են Հասարակածային Գվինեայի ընդդիմադիր առաջնորդ Սեւերո Մոտոյի հետ դավադրության մեղսակցության եւ երկրի նախագահին տապալելու փորձի մեջ:

Քանի որ Հայաստանը եւ Հասարակածային Գվինեան չունեն հարաբերություններ, դժվարանում է հայ դիվանագետների մուտքը աֆրիկյան այդ երկիր՝ տեղում պարզելու հայ օդաչուների վիճակը, նրանց նկատմամբ հարուցված մեղադրանքի իսկությունը: ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակ Համլետ Գասպարյանն **«Ազգին»** տեղեկացրեց, որ Գվինեայի իշխանությունները հայ դիվանագետներին այդ երկիր մուտքի թույլտվություն են տվել, բայց դեռեւս չեն նշել հայ դիվանագետների հետ հանդիպելու ժամկետները:

Նախագահ Մբասոգո:

Հավելենք, որ Հասարակածային Գվինեայի նախագահն իշխանության է եկել 1979 թ.՝ տապալելով իր հորեղբորը: BBC-ն հաղորդում է, որ հեղաշրջման մեջ կասկածվող 15 անձանցից մեկը տանջամահ է արվել: ՀՀ ԱԳՆ-ից տեղեկացանք, որ սպանվածը Գերմանիայի քաղաքացի է:

Ծեծի է ենթարկվել եւս մեկ լրագրող

Էրեբունի թաղամասի բնակչուհի, ազատ լրագրող Հասմիկ Կիրակոսյանն էլեկտրոնային փոստով երեկ երեկոյան **«Ազգին»** տեղեկացրեց, որ ապրիլի 27-ի երեկոյան նույն թաղամասում գտնվող իր բնակարանի մոտակայքում անհայտ անձանց կողմից դաժան ծեծի է ենթարկվել Նոյեմբերյանի շրջանային «Շրջան» թերթի խմբագիր Վարուժան Բաբաջանյանը: Մոտակայքում բնակվող բնակիչների վկայությամբ, գրում է լրատվության հեղինակը, իրենց տեսնելով՝ հանցագործները փախուստի են դիմել:

Վրաստանն Աջարիայի դեմ կարող է ուժ գործադրել

Վրաստանի ՆԳ նախարար Գեորգի Բարամիձեն երեկ հայտարարել է, որ երկրի ղեկավարությունն ամեն կերպ փորձելու է Աջարիայում իրավիճակը կարգավորել «խաղաղ, անարյուն» ճանապարհով, բայց եթե անհրաժեշտություն լինի՝ «մենք պատրաստ ենք ոստիկանական գործողություններ իրականացնել ինքնավարության տարածքում», հաղորդում է BBC-ն: Նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլին Վարշավայում Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ հանդիպման ընթացքում ասել է. «Աջարիայի խնդիրը մեկ մարդու խնդիր է», նկատի ունենալով «միջնադարյան ֆեոդալ» Ասլան Աբաշիձեին: Աջարիայի ՆԳ նախարար Ջեմալ Գոգիտիձեն հայտարարել է, որ ինքնավարության իշխանությունները պատրաստ են հետ մղել կենտրոնական իշխանությունների ռազմական ներխուժումը:

ԵԽԽՎ-ն Հայաստանի իշխանությանն ու ընդդիմությանը հանձնարարում է ձեռնարկել երկխոսություն

Վալտեր Շվիմերը Հայաստանի ընդդիմությանը խորհուրդ է տալիս փողոցներից վերադառնալ խորհրդարան

Եվրախորհրդի գլխավոր քարտուղար Վալտեր Շվիմերը երեկ մամլո ասուլիսում, անդրադառնալով Հայաստանի ներքաղաքական իրավիճակին, դիմակայող կողմերին երկխոսության կոչ է արել, հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական ծառայության թղթակիցը Ստրասբուրգից: «Եվրախորհուրդը կողմ է իշխանությունների եւ ընդդիմության երկխոսությանը, ու նման փորձը բազմիցս կիրառվել է տարբեր երկրներում: Պատրաստ ենք միջնորդել, որպեսզի երկխոսությունը կայանա», ասել է Շվիմերը: «Պետք է ներդրվի երկխոսության գործուն մեխանիզմ, եւ ընդդիմությունը փողոցներից պետք է վերադառնա խորհրդարան»:

Ավելի ուշ մեզ հայտնի դարձավ Եվրախորհրդարանի վեհաժողովի զեկույցի բովանդակությունը, որը համապատասխանում է Շվիմերի արած հայտարարությանը: Զեկույցում մասնավորապես նշվեց, որ Հայաստանը պետք է հարգի օրենսդրական դաշտում իր ստանձնած պարտավորությունները, այլապես իրավիճակը կհանգեցնի պատժամիջոցների կիրառման: Ե՛վ իշ-

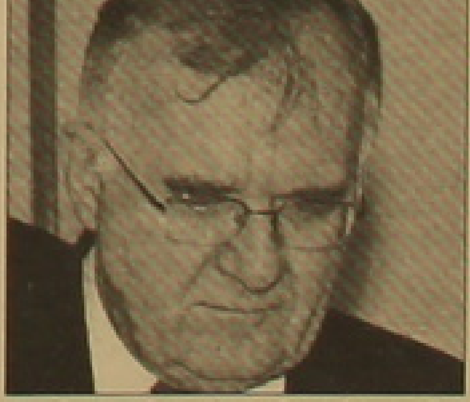

խանությունը, ե՛ւ ընդդիմությունը պետք է խուսափեն բռնություն գործադրելուց եւ լարվածությունը թուլացնելու համար քաղաքական երկխոսություն սկսեն: Վեհաժողովը պատրաստակամություն է հայտնել դերակատարում ունենալու իշխանության եւ ընդդիմության երկխոսության կայացման համար, որպեսզի ստեղծված քաղաքական ճգնաժամը հնարավորինս շուտ վերանա: Զեկույցում մտահոգություն է արտահայտվել հատկապես վարչական կալանքների, ոստիկանության եւ անվտանգության ներկայացուցիչների կողմից մարդու իրավունքների ոտնահարման, հավաքների եւ խոսքի ազատության սահմանափակման վերաբերյալ: Իշխանություններից պահանջվել է զերծ մնալ ընդդիմության քաղաքական գործողություններին միջամտելուց, ինչպես նաեւ վարչական եւ դատական հետապնդումներից:

Հավաքներ կազմակերպելու ազատությունները պետք է հարգվեն, իսկ սահմանափակումները համապատասխանեն մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիային: Քաղաքական բանավեճերը պետք է ընթանան Ազգային ժողովում, չշրջանցելով երկրի քաղաքական ինստիտուտները՝ անցած տարվա ընտրությունների արդյունքները փոխելու միտումով: Հայաստանի իշխանությունները պետք է ձեռնամուխ լինեն ետ մնացած պարտավորությունների կատարմանը, որպեսզի երկրում առաջա ընտրությունները տեղի ունենան միջազգային չափանիշներին համապատասխան եւ քաղաքական անկայունությունն այլեւս չկրկնվի:

Ընթացիկ

Խորհրդարանն օրինագծերի պակաս չունի

Փաստում են ԱԺ նախագահն ու ՀՀ վարչապետը

Խորհրդարանական ընթացիկ եռօրյայի վերջին աշխատանքային թեթեւ ու կարճատեւ օրվա ավարտին, զրուցելով լրագրողների հետ, ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը փաստեց, որ մի քանի տասնյակ օրինագծեր կան քննարկվելիք, եւ աշխատանքը ժամանակից շուտ ավարտելը բոլորովին էլ օրինագծերի պակասից չի բխում, այլ պարզապես դրանց լրամշակման հարցում հանձնաժողովները բավական աշխատանք ունեն կատարելու, համապատասխան նախարարները բացակայում են մայրաքաղաքից եւ, վերջին հերթին, ներքաղաքական իրավիճակն էլ ազդում է օրինաստեղծ աշխատանքին: Չնայած դրան, ըստ Բաղդասարյանի, խորհրդարանական այս եռօրյան էլ արդյունավետ է, ավելի մեծ քանակով օրինագծեր չեն ներառվել օրակարգում` միմիայն անհաջող օրենքներ ունենալուց խուսափելու նպատակով: Եվ հետո, ԱԺ նախագահը կարեւորեց իր ընդդիմադիր գործընկերների մասնակցությունը նաեւ օրինաստեղծ աշխատանքին, ինչի ապահովման համար հայտնեց իր լիակատար պատրաստակամությունը` ընդգծելով, որ եղած պրոբլեմները կլուծվեն միայն քաղաքական դաշտում քննարկվելու եղանակով:

Անդրադառնալով ընդդիմության կողմից քաղաքական կոնսուլտացիայի դադարեցման փաստին, Բաղդասարյանն ընդգծեց, որ կոալիցիոն ուժերը պարտավորություն չեն ստանձնել, այլ պարզապես պատրաստակամություն են հայտնել ընդդիմության առաջարկած խնդիրները քննարկելու, իսկ դադարեցման պատճառ հանդիսացող հանրահավաքների օրենքն ամեն պահի կարող է լրամշակվել, հետեւաբար եւ հիմքեր չկային օրենքին դեմ քվեարկելու: Բացի այդ, դեռեւս կան շատ կետեր, որոնց քննարկումը կարող է ծառայել երկխոսության շարունակությանը: Երկրում բռնություններ լինել-չլինելու խնդրի առնչությամբ Արթուր Բաղդասարյանը փաստեց, որ որպես քաղաքական ուժի ներկայացուցիչ ինքը երբեք չի մերժել դրանց գոյությունը եւ հիմա էլ չի մերժում ու դատապարտում է ցանկացած բռնություն:

Կառավարություն-խորհրդարան հարց ու պատասխանից հետո լրագրողների հետ ունեցած զրույցում վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը փաստեց, որ ի վերջո հանրահավաքների օրենքն ավելի անհրաժեշտ է հենց ընդդիմությանը, քանի որ օրենքը սահմանում է իշխանության պարտավորությունները, հետեւաբար եւ հնարավորություն ընձեռում հանրահավաք հրավիրողին` սխալ դեպքում ընդդիմությանը, այդ պարտավորությունները չկատարելու դեպքում պահանջներ ներկայացնելու:

Ու թեեւ հարց ու պատասխանի ժամանակ պատգամավոր Լյովա Խաչատրյանի` հիմք ընդունելով հանրահավաքների միջոցով պարզված վստահության հանրաքվեի հանդեպ ժողովրդի վերաբերմունքը, այն է` երկրի բնակչության 1-2 տոկոսի նախագահի հրաժարականի պահանջը, կառավարող կոալիցիան պատրա՞ստ է արդյոք որոշակի զիջումների գնալով` նստել երկխոսության սեղանի շուրջ, հարցին պատասխանելու համար վարչապետը խնդրեց գրավոր ձեւակերպում, այնուամենայնիվ, լրագրողների նույն հարցին պատասխանեց, որ երկխոսության պատրաստ կոալիցիոն կառավարությունը չի կարող ընդունել ընդդիմության առաջարկած վերջնագրային տարբերակը: Առավել եւս, որ այդ տարբերակը ներառում է կոալիցիայի համար ի սկզբանե մերժելի առաջարկ:

Պատգամավոր Հրայր Կարապետյանի խնդրած պարզաբանումը տալով, վարչապետը հավաստեց, որ Տիգրան Թորոսյանի հետ հեռախոսազրույցից տեղեկացել է, որ ԵԽԽՎ օրակարգ ՀՀ ներքաղաքական խնդրի քննարկումը մտցվել է ոչ միայն մեր ընդդիմադիր պատգամավորների, այլեւ Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի պատգամավորների միացյալ քվեարկությամբ ու ջանքերով: Բացի դա, օտարերկրյա պատգամավորի կողմից հայտարարություն է արվել, թե Հայաստանում մի քանի պատգամավորներ զրկվել են անձեռնմխելիության իրենց իրավունքից: Ինչը որպես սադրանք գնահատելով, Անդրանիկ Մարգարյանը հայտնեց, որ ավելի մանրամասն տվյալներ կարելի է ակնկալել միայն ԵԽԽՎ հայկական պատվիրակության վերադարձից հետո:

Իսկ Ազգային ժողովի կարճ աշխատանքային օրը վարչապետը որեւէ կերպ չկապեց օրինագծերի պակասի հետ, ավելին` փաստեց, որ միայն կառավարությունը ներկայացրել է երեք տասնյակից ավելի օրենքի նախագիծ:

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԼՂՀ ԱԶԳ

Քայլարշավը բնավ խաղաղասիրական չէ

Մայիսի 8-ին 150 հոգով Բաքու-Շուշի ուղերթով քայլարշավ կազմակերպելու` ադրբեջանական մամուլում տեղ գտած հայտարարության առիթով ԼՂՀ արտաքին գործերի նախարարության մամուլի ծառայությունը հետեւյալ մեկնաբանությունն է արել, որում մասնավորապես նշվում է.

«Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության իշխանությունների հասցեով ոչ մի դիմում չի ստացվել ձեռնարկումը նախաձեռնող անձանցից: Սակայն մեզ թվում է, որ ադրբեջանական կողմից որեւէ մեկը չի էլ դիմելու, քանի որ հիշյալ քայլարշավն իրականում հետամուտ է բոլորովին այլ նպատակների:

Այսպես կոչված խաղաղության քայլարշավը, որն Ադրբեջանում կազմակերպվում է իբր հասարակական նախաձեռնությամբ, ավելի շուտ կրում է քարոզչական, պոպուլիստական բնույթ: Եվ միայն կռահել կարելի է, թե ովքեր են կանգնած այդօրինակ ձեռնարկումների հետեւում:

Այլ պայմաններում գուցե այդ քայլը գնահատվեր որպես ղարաբաղյան հակամարտության կողմերի միջեւ վստահության մթնոլորտի հաստատմանն ուղղված: Սակայն ծանոթ լինելով բուն կատարողներին, իսկ այդ, թող թույլ տրվի ասել, գործիչներն ամենեւին աչքի չեն ընկնում իրենց խաղաղասիրությամբ, կարելի է միանշանակ եզրակացնել, որ նրանց միակ նպատակն է սադրանք իրականացնել հակամարտող կողմերի շփման գծում կամ էլ քայլարշավի ընթացքում, եթե այն տեղի ունենա: Ասվածի պերճախոս վկայությունն է նաեւ այն, որ քայլարշավի մասնակիցները կոչում են «հավաքագրել ժողովրդին` հանուն տարածքների ազատագրման սրբազան պայքարի»: Հետեւաբար կարելի է ամենայն որոշակիությամբ պնդել, որ, այսպես կոչված, խաղաղության քայլարշավը, որն իր էությամբ ագրեսիվ է եւ թշնամական, չունի իրական խաղաղասիրական ներուժ եւ հազիվ թե ունակ լինի վստահության մթնոլորտ ստեղծել երկու ժողովուրդների միջեւ»:

Մնում է ավելացնել, որ այս ամենը հաճախակի արվող Ադրբեջանի հերթական հիստերիկ քայլերից մեկն է, որը նպատակ ունի ստվեր գցել ինչպես Շուշիի ազատագրման, այնպես էլ ԼՂՀ պաշտպանության բանակի ռազմական մյուս հաջողությունների վրա, որոնք ձեռք են բերվել Ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտության ռազմական փուլի ընթացքում:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Կփոխհատուցվե՞ն ցրտահարության հասցրած վնասները

ՀՀ գյուղատնտեսության նախարար Դավիթ Լոքյանի հավաստմամբ` գարնանային անսպասելի եւ աննախադեպ ցրտահարություններն ի չիք են դարձրել դրանց հասցրած վնասների կանխման բոլոր ջանքերը, եւ այսօր արդեն ցրտահարված է 5 հազար 300 հեկտար ծիրանի այգիների 90 տոկոսը: Ներկայումս պետությունը փոխհատուցման մեխանիզմներ է մշակում, սակայն, ինչպես նախարարն ասաց. «Ես չէի ուզի, որ հիմա մենք ինչ-որ հստակ բան հայտարարենք: Ավելի ճիշտ կլինի թողնենք, որ մեր գյուղացին աշխատի, արարի, պետությունն էլ կարողացածի չափ կաջակցի»:

Սա էր պատգամավոր Մեխակ Մխիթարյանի` գարնանային ցրտահարություններից տուժածներին կառավարության փոխհատուցում տալու հարցի պատասխանը:

Ն. Պ.

Լրացումներ հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության օրենքում

Սոցիալական արդարություն սահմանելու եւ կրթական համակարգում չարաշահումները կրճատելու անհրաժեշտությամբ ու բուհական ընդունելությունների մոտալուտ լինելով բացատրվեց երեկ խորհրդարանում «Հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանվածության մասին օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրինագծի քննարկումը: Մինչ այժմ գործող օրենքը հնարավորություն չէր տալիս հաշմությունից բուժված ուսանողին պետպատվերի` անվճար համակարգից վճարովի համակարգ եւ հակառակը` ուսումնառության տարիներին հաշմություն ձեռք բերած ուսանողին վճարովիից անվճար համակարգ տեղափոխվելու: Հրանուշ Հակոբյանի առաջարկի համաձայն, օրենքում սահմանվում է, որ պետությունը պարտավորվում է վճարել հաշմանդամների բարձրագույն եւ միջին մասնագիտական ուսումը, ինչով մեխանիկորեն լուծվում է տեղափոխման խնդիրը: Սակայն, ըստ Հակոբյանի, մնում է անարդարության մի հնարավորություն` նշված տեղափոխությունների ընթացքում նկատի չի առնվում ուսանողի առաջադիմությունը: Եվ եթե օրենքի հեղինակ Հրայր Կարապետյանն իր համակարծությունը հայտնեց եւ ընդունելի համարեց Հրանուշ Հակոբյանի մասնանշում-առաջարկը, ապա Սամվել Բալասանյանի առաջարկն օրենքով սահմանված արտոնությունները նաեւ ՀՀ այն քաղաքացիներին, ում երկու ծնողները երկրաշարժի պատճառով հաշմվել են, ընդհելու մասին աննպատակահարմար համարեց, քանի որ այդ խնդիրը կարգավորվում է այլ օրենքներով: ԱԺ նախագահը, սակայն, առաջարկն ուսումնասիրությունների տեղիք տվող խնդիր համարեց եւ «Հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանվածության» օրենքի մասին իր դրական կարծիքն արտահայտելով ընդգծեց, որ առանց նշված փոփոխությունների օրենքը կիսատ կլինի, իսկ որպես բուհական ընդունելությունների անկասար համակարգը շտկելու հեռանկար առաջարկեց հետագայում պետպատվերը փոխարինել ուսանողական նպաստների կարգով, ինչից, ըստ Արթուր Բաղդասարյանի, «նեպրիստիժնի» լինելու պատճառով ունեւորները կհրաժարվեն` անվճար սովորելու հնարավորությունը թողնելով իրենց վճարելու հնարավորություն չունեցողներին:

ԱԺ նախագահի հավաստմամբ, հաջորդ եռօրյայում կքննարկվի «Բուհական եւ հետբուհական կրթության մասին» օրինագիծը: Իսկ այս եռօրյայում 73 կողմ, 1 ձեռնպահ ձայների համամասնությամբ ընդունվեց «Հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքը:

Ն. Պ.

Ուկրաինայից բերված ավտոբուսները կհամալրեն թիվ 26 երթուղին

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեւանի քաղաքապետարանի եւ «Ավիատրանս» ուղեւորների գործակալության նախաձեռնությամբ մայրաքաղաքի թիվ 26 երթուղին` Երկաթգծի կայարանից մինչեւ Նորքի 9-րդ զանգված, կհամալրվի «Բոգդան» մակնիշի 14 ավտոբուսով: Ավտոբուսները գնվել են Ուկրաինայի «Չերկասսկի ավտոբուս» ընկերությունից, մեկ մեքենայի արժեքը 26 հազար դոլար է:

Երեւանի քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանի խոսքերով, յուրաքանչյուր ավտոբուս հնարավորություն ունի միաժամանակ տեղափոխել 4 միկրոավտոբուսի ուղեւորների: Քաղաքապետը տեղեկացրեց, որ առաջիկա ամիսներին 26 երթուղու ուղեւորավարձը կլինի 50 դրամ, այնուհետեւ հնարավոր է գնի բարձրացում:

Ըստ Ե. Զախարյանի, մինչեւ տարեվերջ կբերվի շուրջ 150 ավտոբուս Ֆրանսիայից եւ Իտալիայից, իսկ առաջիկա երեք տարում նախատեսվում է ներկրել 450 ավտոբուս:

«Հզոր հայրենիք» անհանգստացած է

Երեկ «Հզոր հայրենիք» կուսակցությունը հայտարարություն է տարածել, որում իր անհանգստությունն է հայտնել երկրում ստեղծված հասարակական-քաղաքական բարդ իրավիճակի կապակցությամբ: Ըստ կուսակցության վարչության` երկրի ներքաղաքական զարգացումները դուրս են եկել իշխանություն-ընդդիմություն հակասությունների դաշտից եւ վերածվել ազգային անվտանգության հիմնահարցի: «Ներքաղաքական անհանդուրժողականությունը Հայաստանի Հանրապետությունում հասել է վտանգավոր սահմանների, զգացմունքայնությունը գերակայում է բանականությանը: Երկրում շարունակվում է երկխոսությունների հնարավորությունների եւ փոխզիջումների մերժման վտանգավոր մարտավարությունը», գրված է հայտարարության տեքստում:

Ըստ կուսակցության` հրամայական անհրաժեշտություն է Հայաստանում ստեղծել ժողովրդավարական հասարակարգին վայել ընտրական համակարգ եւ ընտրությունների արդյունքների նկատմամբ համաժողովրդական հարգանք, ինչը հնարավոր է իրականացնել միայն օրենսդրական բարեփոխումներով:

«Չկա առավել կարեւոր խնդիր, քան ՀՀ-ում իշխանության կայունացման, երկրում եւ արտասահմանում նրա հեղինակության բարձրացման հարցը», գրված է հայտարարության մեջ: Կուսակցությունն առաջարկում է թույլ չտալ դիմակայության խորացում, վեր կանգնել կուսակցական շահերից, առավելագույնս պաշտպանել մեր ժողովրդի ազգային պետական շահերը, որի համար անհրաժեշտ կլինի տեւական քաղաքական աշխատանք: Կուսակցությունը վստահ է, որ հենվելով համակողմանի համագործակցության զարգացման եւ խորացման, փոխադարձ հարգանքի եւ միմյանց շահերի համադրման վրա, ինչպես նաեւ ելնելով համազգային շահերից, Հայաստանի իշխանությունները քննության կառնեն բոլոր այն քաղաքական հիմնահարցերն ու խնդիրները, որոնք գոյություն ունեն երկրում, առավել եւս, որ դրանք շրջանցել հնարավոր չէ:

Թ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԴ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010

Ներդրումները պետք է համաձայնեցվեն հանձնաժողովի հետ

«Հայռուսգազարդն» այս տարի կներդնի 6,2 մլրդ դրամ, «Հայաստանի էլեկտրական ցանցերը»՝ 6,5 մլրդ դրամ

Յուրաքանչյուր անգամ, երբ հանրային ծառայություններ, լինի գազ, ջուր թե էլեկտրաէներգիա, մատակարարող ընկերությունները սակագների փոփոխության առաջարկներ են ներկայացնում, հասարակության մեջ իրարամերժ տեսակետներ են ծավալվում դրանց նպատակահարմարության վերաբերյալ: Դա, անշուշտ, բնական է, քանի որ սակագնի յուրաքանչյուր դրամի բարձրացումն իր անմիջական ազդեցությունն է թողնում ամբողջ բնակչության կենսամակարդակի վրա: Երբ հասարակության լայն շերտերին ավելի շատ հուզում է սակագնի բարձրացման բուն փաստը, ապա համապատասխան մարմինները պետք է առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնեն դրա հիմնավորումներին: Խոսքը Հանրային ծառայությունների (նախկինում բնական մենաշնորհների) կարգավորման հանձնաժողովի մասին է: Սակագնի բաղադրիչներից ներդրումային ծրագրերի նկատմամբ որոշակի պահանջներ դնելու հանձնաժողովի իրավասությունների մասին տեղեկություններ ստանալու նպատակով դիմեցինք հանձնաժողովի անդամ Շիրազ Կիրակոսյանին:

Մեր զրուցակիցը նշեց, որ հանրային ծառայություններ մատակարարող սուբյեկտները պետք է իրենց ներդրումային ծրագրերը ներկայացնեն հանձնաժողով եւ համաձայնեցնեն վերջինիս հետ: Ընդ որում, դա կատարվում է երկու փուլով: Առաջին փուլում ներկայացվում են ծրագրի հիմնական ուղղվածությունը եւ ընդհանուր արժեքն ու գնահատականները, երկրորդ փուլում՝ ներդրումների առանձին ուղղությունները: Սակայն հանձնաժողովի նպատակը չէ այստեղ խիստ վերահսկողություն իրականացնելը: Խնդիրը հիմնավորումներին ծանոթանալն է, որովհետեւ ներդրումներն էլ իրենց ազդեցությունն են գործում սակագնի վրա, ուստի պետք է որոշակի կարգավորման ենթարկվեն:

Մասնավորապես, ինչպես նշեց Շիրազ Կիրակոսյանը, հանձնաժողովը համաձայնություն է տվել «Հայաստանի էլեկտրացանցեր» ընկերությանը 2004 թ.-ին կատարել 6,5 մլրդ դրամի (12 մլն դոլար) ներդրում: Ներդրումները պետք է կատարվեն երեք հիմնական ուղղություններով՝ ցանցերի վերազինում, գույքի ձեռքբերում եւ «Դեբեդ» մասնաճյուղի կարգավորման կենտրոնի ստեղծում: Դրանից հետո, նախ քննարկվել է գույքի (համակարգչային տեխնիկա, տրանսպորտային միջոցներ, կահույք) ձեռքբերման ծրագիրը, որի համար նախատեսված էր 400 մլն դրամի ներդրում: Ձեռքբերվելիք գույքի եւ տեխնիկայի քանակը ճշգրտելուց հետո որոշվել է ներդրումային ծրագիրն իրականացնել 340 մլն դրամով: Ներկայումս քննարկման փուլում է առավել կարեւոր ցանցերի վերազինման ուղղությունը, որի համար ընկերությունը ներկայացրել է 6 մլրդ դրամի ներդրումային ծրագիր: Այդ թիվը, հանձնաժողովի անդամի հավաստմամբ, դեռեւս պետք է ճշգրտվի եւ համաձայնեցվի:

6.2 մլրդ դրամի ներդրումային ծրագիր է ներկայացրել գազի մատակարարումն իրականացնող «Հայռուսգազարդը»: Նախնական քննարկումներն արդեն անցկացվել եւ եզրակացություններն ու առաջարկությունները ներկայացվել են «Հայռուսգազարդ»: Ըստ Շիրազ Կիրակոսյանի, որոշ հարցերում անհրաժեշտ է եղել հստակեցնել, թե որ ծախսերը կարելի է համարել շահագործման եւ պահպանման, իսկ որը տնտեսագիտության տրամաբանությամբ իսկապես ներդրումներ:

Հանձնաժողովն այն կարծիքին է արտահայտել, որ բավական մեծ ծախսեր կան, որոնք արդեն ամրագրված են շահագործման եւ պահպանման ծախսերում: Նախնական գնահատականներով, ներդրումային ծրագրի ծավալները կարող են փոփոխվել 25-30 տոկոսով:

Ներկայումս ինչպես «Հայջրմուղկոյուղու», այնպես էլ «Երեւանի ջրմուղկոյուղու» սակագների մեջ ներդրումային ծախսերը ներառված չեն, որովհետեւ այս ոլորտը ֆինանսավորում է Համաշխարհային բանկը: Սակայն նրանցից պահանջվել է ներկայացնել ներդրումային ծրագրերը: «Հայջրմուղկոյուղին» այս տարվա համար արդեն ներկայացրել է 8,7 մլն դոլարի ծրագիր: Այստեղ լուրջ կառուցվածքային փոփոխություններ են կատարվում: Կառավարության որոշմամբ տարանջատվել են Շիրակի եւ Լոռու մասնաճյուղերը, ինչն առաջիկայում նոր հաշվարկների ու հիմնավորումների, հնարավոր է նաեւ սակագների փոփոխության անհրաժեշտություն առաջացնի:

Անդրադառնալով ներդրումների ծավալների եւ ժամկետների հարցին, հանձնաժողովի ներկայացուցիչը նշեց, որ պետք է ճիշտ կողմնորոշվել, թե ո՞րն է առավել նպատակահարմար՝ արագ եւ մեծածավալ ներդրումներ կատարել, որ համակարգերի բարելավման հետ կբերեն մատակարարվող ծառայությունների սակագների անխուսափելի բարձրացման, թե՞ աստիճանաբար, որոշակի ժամանակահատվածում կատարել այդ քայլերը: Նա կողմ արտահայտվեց վերջին տարբերակին, ասելով, որ բնակչության հնարավորությունները դեռեւս թույլ չեն տալիս նախապատվությունն առաջին տարբերակին տալ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԼՂՀ

Թվաճով հանդերձ՝ դժվարությունները առջեւում են

ԼՂՀ կառավարությունն իր հերթական նիստում քննարկեց 2003 թ. պետբյուջեի կատարողականն իբրեւ օրենքի նախագիծ: Նշվեց, որ 2003 թ. ԼՂՀ տնտեսության զարգացման համար բեկումնային տարի էր: Մասնավորապես ՀՆԱ-ի իրական աճը կազմել է 19,8 տոկոս: Ցուցանիշների թվաճ տեղի է ունեցել նաեւ արդյունաբերության, գյուղատնտեսության եւ մյուս բնագավառներում: Աննախադեպ է եղել սեփական եկամուտների աճը: Այս համատեքստում ընդգծվեց մասնավոր սեկտորի ակտիվ գործակիցը. եթե 2000 թ. այս հատվածի բաժինը արդյունաբերական արտադրանքի ծավալում կազմում էր 25 տոկոս, ապա 3 տարվա ընթացքում այս թիվը եռապատկվել է:

Անցած տարին բնութագրելով իբրեւ տնտեսության հետագա զարգացման համար հենահարթակային՝ նիստը վարող վարչապետ Անուշավան Դանիելյանը նշեց, որ դրանով հանդերձ՝ դժվարությունները դեռ առջեւում են: Արձանագրված աճը նա անվանեց վերականգնողական աճ, որի դեպքում զարգացման նախնական տեմպերը հետագայում թուլանալու հատկություն ունեն: Ի հետեւություն, կարեւորվեց կառավարության մշակած զարգացման ծրագրերի կատարելագործման եւ դրանց իրագործման նկատմամբ հետեւողականություն դրսեւորելու անհրաժեշտությունը: Զարգացման ներկա տեմպերով, ըստ Ա. Դանիելյանի, կարելի է տարեցտարի բարձրացնել աշխատավարձերն ու թոշակները: Այս կանխատեսմամբ՝ առաջիկա 2 տարում նվազագույն աշխատավարձը կկրկնապատկվի, իսկ միջին աշխատավարձը պիտի գերազանցի 50000 դրամի նշաձողը:

Նիստում միեւնույն ժամանակ մտահոգություն հայտնվեց այն առիթով, որ հանրապետությունում գյուղատնտեսական նշանակության հողերը ռացիոնալ չեն օգտագործվում: Անցյալ տարվա հացահատիկի բարձր բերքի առկայությունը, օրինակ, էքստենսիվ մեթոդի կիրառման արդյունք է: Բացի դրանից անասնապահությունում հետպատերազմյան տարիներին ցուցանիշային լուրջ տեղաշարժ չի արձանագրվել, եւ հանրապետությունում այսօր առկա 20000 գլուխ կաթնատու կովերի առնվազն մեկուկես անգամ բազմապատկվելու դեպքում միայն կարելի է խոսել տեղական արտադրանքի շուկայում մսակաթնամթերքի պահանջարկի բավարարման մասին: Ուշագրավ է այն փաստը, որ ԼՂՀ-ում տարեկան ներմուծվում է 600 մլն դրամի յուղ եւ 350 մլն դրամի երշիկեղեն: Քիչ են արտադրվում նաեւ բանջարանոցային կուլտուրաները, ի բացառյալ կարտոֆիլի: Ագրարային համարվող երկրի համար սա, իհարկե, անցանկալի իրողություն է:

Վարչապետը կարեւորեց խաղողագործությանը զարկ տալը: Այս կապակցությամբ նա ճիշտ համարեց ՓՄՁ-երի զարգացման հիմնադրամից տրամադրվող վարկերը, որոնց գերակշիռ մասը բաժին է հասնում Ստեփանակերտին, շրջաններ ուղղորդելը, առավելապես ծայրամասային բնակավայրեր, որտեղ եւս կարելի է խաղողագործությունը զարգացնել: Որպես ավելի արդյունավետ տարբերակ՝ նշվեց վերոհիշյալ հիմնադրամը 2005 թ. զարգացման գործակալության հիմնադրամի վերափոխելու նպատակադրությունը, որի ավելացված միջոցներով հնարավոր կլինի նաեւ իրականացնել հիպոթեքային ու լիզինգային վարկավորում:

Մտահոգություն արտահայտվեց նաեւ Արցախում իրականացվող շինարարական աշխատանքների ծավալի ոչ բավարար լինելու կապակցությամբ: Պետբյուջեով այս ոլորտին տարեկան հատկացվում է մոտ 3 մլրդ դրամ, մինչդեռ երկրում պատերազմի հետեւանքները վերացնելու համար անհրաժեշտ է տարեկան իրականացնել 10 մլրդ դրամի աշխատանքներ:

ՎԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ԿԱՆԱԴԱ

Ապրիլը ցեղասպանության հիշատակման ամիս է

Կանադայում գործող «Զորյան» ինստիտուտից ստացված հայտարարությունն անդրադառնում է վերջերս Կանադայի խորհրդարանում հայերի ցեղասպանության փաստի ճանաչմանը:

«Ապրիլն ընդհանրապես ցեղասպանությունների հիշատակման ամիս է. 1915-23 թթ. հայերի ցեղասպանությունից հետո՝ 1939-45 թթ. տեղի ունեցավ հրեաների ողջակիզումը, իսկ 1994-ին՝ Ռուանդայում սանձազերծված սպանդը: Այդ ամսին են կազմակերպվում հիշատակի միջոցառումներ, դասախոսություններ, մոմերով լուռ ցույցեր, եկեղեցական արարողություններ», գրված է հաղորդագրության մեջ:

Հատկանշական է, որ Կանադայի խորհրդարանի անդամները, որոնք երկրի ամենատարբեր ծայրերում ապրող կանադացիներ են, ընտրեցին ապրիլ ամիսը ճանաչելու համար հայերի ցեղասպանության փաստը՝ մղված ինչպես խղճի թելադրանքից, այնպես էլ երկրի՝ մարդու իրավունքների եւ արժեքների գնահատման սկզբունքներից», ասված է հաղորդագրության մեջ:

Տեղեկանում ենք նաեւ, որ ապրիլի 24-ին Կանադայի ազգային պաշտոնական օրաթերթ «Գլոուբ էնդ մեյլը» խմբագրական է տպագրել ցեղասպանությունը ճանաչելու վերաբերյալ: Դա նշանակում է, որ մարդու իրավունքների պաշտպանությունը այդ երկրում դրված է ամուր հիմքերի վրա:

Կասկած չկա, եզրափակում է հաղորդագրությունը, որ ճանաչման գործում մեծ դեր են խաղացել հայկական քաղաքացիական, քաղաքական, գիտական, մշակութային եւ կրոնական կազմակերպություններ, որոնք ջանք ու եռանդ չեն խնայել օտարներին իրազեկելու ցեղասպանության մասին: Իհարկե, չպետք է այս առիթով մոռանալ նաեւ բազմաթիվ օտար անհատների՝ ամերիկացիների, կանադացիների, ֆրանսիացիների, գերմանացիների, հրեաների, թուրքերի եւ քաղաքական ու գիտական հաստատությունների, որոնք հանուն արդարության, ճշմարտության եւ մարդու իրավունքների պաշտպանության պայքարել եւ շարունակում են պայքարել:

Հ. Ծ.

Ապրիլքսանչորսը Վայոց ձորում

Ամեն տարի ապրիլի 24-ին Եղեգնաձոր քաղաքում մարդկանց բազմությունն ուղղվում է դեպի Սեւ քար կոչվող բլուրը, որտեղ հարգանքի տուրք է մատուցվում ցեղասպանության զոհերի հիշատակին: Հազարավոր մարդիկ, որոնց մի մասը ժամանում է մերձակա եւ հեռու գյուղերից, բազմազան ծաղիկներ են դնում բլրի գագաթին տեղադրված խաչքարին: Մարդկային երթի ուղին ու պահվածքը ճշմարտացիորեն հիշեցնում են Երեւանում դեպի Ծիծեռնակաբերդ բարձրացող ուղին:

Մարդիկ վաղ առավոտյան հավաքվեցին մարզկենտրոնի «Արագիլ» կինոթատրոնի մերձակա հրապարակում, այնուհետեւ սգո հնչյունների ներքո սկսեցին երթը դեպի Սեւ քար կոչվող բլուրը: Խաչքարին ծաղիկներ դրեցին Վայոց ձորի մարզպետ Ս. Սարգսյանը, փոխմարզպետ Ս. Թարվերդյանը, մարզպետարանի կառույցների պատասխանատու աշխատակիցները:

Ցավոք, 1988 թ. նախագծված հուշահամալիրի աշխատանքները, ինչ-ինչ պատճառներով, թերի մնացին:

Մասնավորապես խիստ կարեւորվում են դեպի խաչքարը տանող աստիճանաշարքի շարունակումը եւ ոլորանի ասֆալտապատումը:

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Հայ եւ ֆրանսիացի բժիշկների սիմպոզիում Երեւանում

Ապրիլի 29-ին եւ 30-ին «Արաբկիր բժշկական համալիր՝ երեխաների եւ դեռահասների առողջության ինստիտուտ» կենտրոնում տեղի կունենա սիմպոզիում՝ նվիրված «Ինսուլտների ժամանակակից ախտորոշման եւ բուժման խնդիրներին»: Մայիսի 3-ին սիմպոզիումը աշխատանքները կշարունակի Ստեփանավանում: Սիմպոզիումին կմասնակցեն Ֆրանսիայից ու Ռուսաստանից հրավիրված նշանավոր մասնագետները, որոնք էլ հայ մասնագետների հետ կներկայացնեն ոլորտի միջազգային նորությունները:

Սիմպոզիումը կազմակերպել են Հայկական բժշկական ասոցիացիան, Հայաստանի նյարդաբանների միությունը, Ֆրանսիայի հայկական բժշկական միության եւ Հայ օգնության ֆոնդի շրջանավարտների Զալցբուրգյան բժշկական ծրագրերի հետ համատեղ:

Մ. Մ.

«Շտապօգնությունն» ամփոփում է եռամսյակը

«Շտապբուժօգնություն» ՊՓԲ ընկերության տնօրեն Արսեն Պետրոսյանը տեղեկացրեց անցած եռամսյակում իրենց համակարգում գրանցված հիվանդությունների, թունավորումների եւ կանչերի ընդհանուր թվի մասին: Ըստ այդ տեղեկությունների, կանչերի քանակը եղել է 34.814, մանկական կանչերինը՝ 173, սրտանոթային հիվանդությունների՝ 9959, նյարդային համակարգի՝ 636, հոգեկան հիվանդությունների՝ 525, սննդային թունավորումների 10 դեպք, ալկոհոլային՝ 55 դեպք, գազից թունավորում՝ 3, քիմիական այլ նյութերից՝ 8, դեղերից թունավորում՝ 32: Սուր ինֆեկցիոն հիվանդություններ եւ բռնկումներ եռամսյակում չեն գրանցվել:

«Շտապբուժօգնության» ՊՓԲ ընկերության փոխտնօրեն Նունե Ժամկոչյանը նշեց, որ գարնանը ջերմային կտրուկ տատանումների եւ միջանցիկ քամիների պատճառով շատացել են սիրտ-անոթային եւ խրոնիկական հիվանդությունները: Նա խորհուրդ տվեց այդ հիվանդներին հետեւել բժշկի նշանակումներին, ժամանակին օգտագործել դեղահաբերը, եւ անհրաժեշտության դեպքում դիմել իրենց ծառայությանը, որն անվճար է ու ապահովված է դեղորայքով: Տկն Ժամկոչյանը նշեց նաեւ, որ անցած օրվա ընթացքում գրանցվել է 390 կանչ, որից 193-ը նեղ մասնագիտական, 23 մարդ հոսպիտալացվել է:

Նախորդ 24 ժամվա ընթացքում ծառայությունում գրանցվել է 383 կանչ, որից հոսպիտալացվել է 51-ը: Կանչերից 21-ը մանկական է եղել, որից 8-ը հոսպիտալացվել է: «Շտապօգնության» օպերատիվ բրիգադները Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ բժշկական կենտրոն են տեղափոխել Բաղրամյան 7 շենքի մոտ վրաերթի հետեւանքով միջին ծանրության վնասվածքներ ստացած Պարույր Ազարյանին (32 տարեկան), Չարենցի 7 հասցեում կրկին վրաերթից միջին ծանրության վնասվածքներով 70 տարեկան Ելենա Հովհաննիսյանին եւ Այգեստան 9 փողոցի 55 տան բնակիչ, 80-ամյա Կարապետ Թադեւոսյանին՝ որովայնի խոռոչում ստացած դանակահարված բաց վերքով, միջին ծանրության: Հիվանդանոցի շտապբուժօգնության հերթապահ բժշկից տեղեկացանք, որ Կարապետ Թադեւոսյանը հիվանդանոցում մահացել է:

Մ. Մ.

ԱԶԳ

Ազգային

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Արա Աբրահամյան. «Թուրքիան պարտավոր է ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը»

Ապրիլի 24-ը Օսմանյան կայսրությունում իրականացված Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակի օրն է: Զոհերի թիվը մեկուկես միլիոն է: Լեհաստան ներխուժելուց առաջ Ադոլֆ Հիտլերն ասում էր. «Անխնա կոտորեք տղամարդկանց, կանանց եւ երեխաներին, չվախենալով հետեւանքներից: Հիմա ո՞վ է հիշում հայկական կոտորածները»: Բայց աշխարհը հիշում է: Այսօր Հայոց ցեղասպանության փաստը ճանաչել են 16 երկրներ: Շա՞տ է դա, թե՞ քիչ: Ինչո՞ւ դա չեն արել Եվրամիությունը, ԱՄՆ-ը եւ Թուրքիան: Ելենա Շեստերնինայի այս հարցերին պատասխանում է Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահ, Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանը «Իզվեստիայի» ապրիլի 23-ի համարում:

- Ի՞նչ միջոցառումներ կանցկացվեն Ցեղասպանության զոհերի հիշատակի օրը:

- Հիշատակի օրը նշում են 72 երկիր եւ 138 կազմակերպություն: Այդ օրը միավորում է համայն աշխարհի հայերին, անկախ նրանց բնակության վայրից: Ռուսաստանի հայերի միությունը հիշատակման պատրաստ կխնդրի Սուրբ Հարություն եկեղեցում: Այդ մենք ծաղկեպսակներ կդնենք Ցեղասպանության զոհերի հուշարձանին, հանրահավաք կանցկացնենք Թուրքիայի դեսպանատան մոտ: Երեւանում տասնյակ հազարավոր մարդիկ կգնան Ծիծեռնակաբերդում գտնվող Ցեղասպանության զոհերի հուշահամալիր: Ամեն տարի ապրիլի 24-ին մենք հավաքվում ենք եւ ասում. այդ ոճրագործությունը մնում է անպատիժ, թեեւ անցել է 89 տարի:

- Հայոց ցեղասպանությունն առաջինը ճանաչեց Ուրուգվայը 1965 թ.: Վերջինը Կանադան է (երկու օր առաջ): Ինչո՞ւ է դա արել միայն 16 երկիր:

- Ցեղասպանության փաստը սկսեցին ճանաչել արդեն Առաջին աշխարհամարտի ժամանակ եւ դրանից անմիջապես հետո: Այժմ երկրորդ ալիքն է: 16 երկիրը երեւի շատ է: Թուրքիան ՆԱՏՕ-ի անդամ է, ԱՄՆ-ի դաշնակիցը: Եվ հենց սա է պատճառը, որ շատերը հրաժարվում են ընդունել ակնհայտ փաստը: Բայց դա արել են այնպիսի պետություններ, ինչպիսիք են Ֆրանսիան եւ Կանադան: Եվ սա չափազանց կարեւոր է: Քանզի խոսքը ոչ թե հայերի խնդրի մասին է, այլ համամարդկային ոճրագործության: Նման ոճիրներ հիմա էլ են գործվում: Եվ հարկավոր է գնահատականներ տալ դրանց, որպեսզի ապագայում թույլ չտրվի կրկնություն: Որպեսզի ամենքն իմանան, որ յուրաքանչյուր ոճիր վաղ թե ուշ կպատժվի:

- Ինչո՞ւ ԱՄՆ Կոնգրեսն այդպես էլ չընդունեց համապատասխան բանաձեւ, թեեւ նահանգների կեսից ավելին ճանաչել է Ցեղասպանության փաստը:

- ԱՄՆ նախագահների մեծ մասը հայերի բնաջնջումը բնութագրել է որպես «ողբերգություն», «զանգվածային սպանություններ», բայց ոչ ցեղասպանություն: Նման դիրքորոշումը դասապարտվում է նույնիսկ բուն ԱՄՆ-ում: Անցյալ տարի 168 պատգամավորներ Բուշին կոչ արեցին ճանաչել Ցեղասպանությունը: Վաշինգտոնի տրամաբանությունը հասկանալի է: Թուրքիան ռազմավարական գործընկեր է, իսկ հիմա Իրաքում պատերազմ է: Ես վստահ եմ, ԱՄՆ-ը կճանաչի Ցեղասպանության փաստը, բայց առավել կարեւոր է, որ դա ճանաչի Թուրքիան, ընդսմին առանց արտաքին ճնշման: Այն, որ Թուրքիան չի ճանաչում Ցեղասպանությունը, ըստ էության, Ցեղասպանության շարունակում է:

- Անձամբ Ձեզ համար ի՞նչ էր Ռուսաստանի կողմից ցեղասպանության փաստի ընդունումը:

- Ռուսաստանն ուրիշներից լավ գիտի, թե ինչ է ցեղասպանությունը եւ միշտ աջակցել է մեզ: Ռուսաստանում ապրող 2,5 մլն հայերի համար դա շատ կարեւոր է: Ռուսաստանը երբեք չի եղել Թուրքիայի դաշնակիցը: Ուստի այս հարցում ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի վերաբերմունքներն անհամեմատելի են:

- Ինչո՞ւ Եվրամիությունը չի ընդունում Ցեղասպանության փաստը:

- Ցեղասպանության փաստն ընդունել է Եվրախորհրդարանը: Եվրամիությունն այդպես էլ դա չարեց, եւ սա առնվազն զարմանք է հարուցում: Բայց ոչ ոք չի կասկածում եվրոպական ժողովրդավարական արժեքներին: Իմ կարծիքով, ԵՄ-ը հենց այդ հարցը կառաջադրի Թուրքիային նրա անդամակցության քննարկման ժամանակ: Կարծում եմ, ԵՄ-ը անկարային, այնուամենայնիվ, կստիպի ընդունել Ցեղասպանության փաստը: Միայն դրանով Թուրքիան կարող է քավել իր մեղքը: Չի կարելի միլիոնավոր մարդկանց սպանել միայն նրա համար, որ հայ են:

«Իզվեստիա», 23 ապրիլ

ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

Մեծ եղեռնի 89-րդ տարելիցը Լիբանանում

Այս տարի եւս լիբանանահայությունը միահամուռ ոգեկոչեց Մեծ եղեռնի նահատակների հիշատակը համաժողովրդային հավաքներով, եկեղեցական արարողություններով, ազգային տարբեր հաստատություններում կազմակերպված բանախոսություններով, որոնք տեղի ունեցան ապրիլի 21-25-ը:

Հիշելու համար դրանցից ամենակարեւորները, տեղեկացնենք, որ ապրիլի 21-ին Հայ ավետարանական առաջին եկեղեցու հանդիսասրահում տեղի ունեցավ Լեռնային Ղարաբաղի հարցի շուրջ պատմական գիտությունների դոկտ. Զավեն Մսըրլյանի դասախոսությունը, որին հաջորդեց, հաջորդ օրը, արդեն ՀԲԸՄ Հայ երիտասարդաց ընկերակցության Դեմիրճյան կենտրոնի դահլիճում, **«Ազգ»** օրաթերթի գլխ. խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանի դասախոսությունը «Հայաստանն այսօր Անդրկովկասի քաղաքական ու տնտեսական վերջին զարգացումներու լույսին տակ» վերնագրով:

Ապրիլի 23-ը Լիբանանի մայրաքաղաք Բեյրութում եւ Այնճար հայավանում նշանավորվեց ավանդական հսկումի երեկոներով, երբ երիտասարդությունը Հայ առաքելական, կաթոլիկ եւ բողոքական եկեղեցիներում հուշարձանների շուրջ, օրվա խորհրդին նվիրված ժամերգությունից հետո, մինչեւ առավոտ բանախոսություններ էր լսում, արտասանում ու երգում: Նույն երեկոյան, Լիբանանում եւ արաբական աշխարհում հայտնի LBC հեռուստակայանը հեռարձակեց 1,5 ժամյա արժեքավոր մի տեսաժապավեն, որը պատրաստել էր նույն ընկերության հեռուսալրագրող Կարմեն Լաբաքին:

Ամենակարեւոր միջոցառումը, բնականաբար, տեղի ունեցավ հաջորդ օրը, ապրիլի 24-ին: Կազմակերպությամբ հայկական քաղաքական 3 կազմակերպությունների Սոցիալ դեմոկրատ հնչակյան, ՀՅԴ եւ ՌԱԿ, Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսարանի բակում, եղեռնի մասունքի դիմաց, բազմահազար լիբանանահայեր իրենց հարգանքի տուրքը մատուցեցին զոհված 1,5 մլն նահատակների հիշատակին: Ոգեկոչման հանդիսության ընթացքում արտահայտվեցին հայկական 3 կուսակցությունների ներկայացուցիչները, ներկաներին իր պատգամը հղեց Արամ Ա կաթողիկոսը:

Հաջորդ օրը՝ ապրիլի 25-ին, ՀԲԸՄ-ՀԵԸ Անդրանիկ-Անթիլիասի մասնաճյուղի գործադիր մարմինը կազմակերպել էր Միսակ Քելեշյանի «Դեպի Արարատ» լուսանկարների ցուցահանդեսը Դեմիրճյան կենտրոնում: Նույն օրը ՌԱԿ Լիբանանի շրջանային վարչությունը Թեքեյան կենտրոնի «Հրաչյա Սեդրակյան» սրահում հրավիրել էր հրապարակային հավաք Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակին, որի գլխավոր բանախոսն էր շիա համայնքի կրոնապետներից Ալ Ալլամա Ալ-Սեյխ Մոհամադ Հասան Ալամինը: Նույն օրը երեկոյան Լիբանանահայ գրական շրջանի եւ Արարատ մարզական միության կազմակերպմամբ Խալիլ Բեդեւի թաղամասի ակումբում բանախոսեց փաստաբան եւ հրապարակախոս Գասպար Տերտերյանը «Նոր եղեռնի մը ոտնածայները կլսե՞ք» թեմայով:

Մեծ եղեռնի 89-րդ տարելիցի առիթով 100 էջանոց բացառիկ համար էր լույս ընծայել ՀՅԴ Լիբանանի պաշտոնաթերթ «Ազդակը»:

Վերջում ավելացնենք, որ ապրիլի 24-ին, շաբաթ օրը, Լիբանանում փակ էին հայկական բոլոր հաստատությունները, խանութներն ու կրպակները, դպրոցներն ու հիմնարկները: Լիբանանցի արաբները, որոնք լավ գիտեն ավանդական այդ ակցիայի մասին, խոր ակնածանքով են վերաբերվում այդ միջոցառումներին: Չմոռանանք, որ Լիբանանը շատ է տառապել Օսմանյան լծից, եւ 1914 թ.-ին իր լավագույն մտավորականներից շատերը կախաղան են բարձրացվել թուրքերի կողմից:

Վալանսում եզրափակվեց «Այլեւս երբեք ապրիլի 24» միջազգային խորհրդաժողովը

«Ազգի» հատուկ թղթակիցը Վալանսից (Ֆրանսիա) հաղորդում է

Խորհրդաժողովի պատվիրակները. ձախից աջ՝ Ն.Եպս. Զաքարյան, Զ. Մովսիսյան, Ա. Մկրտչյան, Մ. վրդ. Չուքրյան

Ֆրանսիայի հարավում գտնվող «Փոքրիկ Հայաստան» Վալանսը ապրիլի 16-18-ը դարձել էր մայր հայրենիքի եւ սփյուռքի հայության միասնականության եւ պայքարի կենտրոն: Եվրոպայի հայկական միությունների ֆորումի նախաձեռնած «Այլեւս երբեք ապրիլի 24» միջազգային խորհրդաժողովին ներկա լինելու համար Վալանսի «Նովոտել» հյուրանոց էին ժամանել Ֆրանսիայից, Եվրոպայի մյուս երկրներից, Մերձավոր Արեւելքից ազգային, քաղաքական, մշակութային ու եկեղեցական հայ եւ օտար գործիչներ, զանգվածային լրատվական միջոցների ներկայացուցիչներ:

Խորհրդաժողովին մասնակցում էին նաեւ ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության սփյուռքի հետ կապերի վարչության գործադիր քարտուղար Զիվան Մովսիսյանը, ՀՌԱԿ եւ «Նոր ժամանակներ» կուսակցությունների ներկայացուցիչները, լրագրողներ: Ֆրանսիայում Հայաստանի դեսպանությունը ներկայացնում էր երիտասարդ դիվանագետ Արա Մկրտչյանը, ՀՀ-ում Ֆրանսիայի դեսպան Անրի Կյունին ուղարկել էր իր ողջույնի խոսքը:

Ապրիլի 17-ին խորհրդաժողովը բացվեց Վալանսի քաղաքապետ Պատրիկ Լաբունի, հայ եկեղեցականների, ֆրանսահայ կուսակցությունների, միությունների ղեկավարների, Դրոմի նախագահի ֆրանսիացի կառավարիչների, ֆրանսիական հեռուստատեսությունների լրագրողների, հյուր պատվիրակությունների ներկայությամբ:

Վալանսի հայկական միությունների համակարգող խորհրդի նախագահ Ռոբերտ Ծյուֆենկչյանը եւ ԵՀՄՖ քարտուղար Թորոս Սակերյանը ողջունեցին պատվիրակներին: Առաջ ելույթ ունեցավ Զիվան Մովսիսյանը: Վալանսի քաղաքապետ, պատգամավոր Պատրիկ Լաբունը հրաշալի ճառով հանդես եկավ, իսկ ներկաները հոտնկայս ծափերով ողջունեցին հայասեր քաղաքական գործչին: Պատրիկ Լաբունը կոչ արեց ամեն ինչ անել Հայաստանի եւ Արցախի պետականության ամրապնդման համար, ինչպես նաեւ արգելք դառնալ Թուրքիայի Եվրամիության մուտքին, քանի դեռ այդ երկիրը չի ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը:

Դահլիճում կարդացվեց նաեւ Հայոց ցեղասպանության բանաձեւը Ֆրանսիայի խորհրդարանում ընդունել տալու գործընթացի ղեկավար, սենատոր Բեռնար Պիրասի ողջույնի խոսքը խորհրդաժողովի մասնակիցներին: Ապա Ամենայն հայոց հայրապետի հատուկ պատվիրակ, Լիոնի առաջնորդ Նորվան եպս. Զաքարյանը եւ Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսի պատվիրակ Մասիս վրդ. Չուքրյանը կարդացին հայրապետների պատգամները խորհրդաժողովին: Պատվիրակները մեծ գոհունակությամբ ընդունեցին հայ կաթողիկե պատրիարք Ներսես-Պետրոս ԺԹ-ի ուղարկած ողջույնի մաղթանքները, իսկ Ֆրանսիայի հայ ավետարանչական եկեղեցու ղեկավար, վերապատվելի ժիլբեռ Լեւոնյանը հաջողություն մաղթեց խորհրդաժողովի աշխատանքներին:

Կարճատեւ ընդմիջումից հետո «Հայաստանի եւ Արցախի ամրապնդման խնդիրը եւ հայկական սփյուռքի դերը» զեկուցումով ելույթ ունեցավ ԵՀՄՖ քարտուղար Թորոս Սակերյանը (ՀՅԴ): Հայ դատի գրասենյակի տնօրենուհի տիկին Հիլդա Չոբոյանը ներկայացրեց Թուրքիայի Եվրամիության թեկնածության հարցը եւ Եվրոպայի հայկական կազմակերպությունների դիրքորոշումը: Տեղի ունեցան երկարատեւ քննարկումներ: Իսկ երեկոյան իր «24 Ապրիլ» գիրքն ու Հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործընթացը ներկայացրեց ֆրանսահայ ականավոր գործիչ Ալեքսի Գյովչյանը: Ելույթներով հանդես եկան նաեւ ՀՌԱԿ-ի եւ «Նոր ժամանակներ» կուսակցության ներկայացուցիչները՝ կոչ անելով սփյուռք-Հայաստան միահամուռ ջանքերով նեցուկ կանգնել բարգավաճ ու հզոր մայր հայրենիքի կերտմանը՝ դիմակայելու բոլոր փորձություններին:

Խորհրդաժողովի բացման նիստում, աջից ձախ՝ Ռ. Ծյուֆենկչյան, Թ. Սակերյան, Ն. Քեհեյան

Կիրակի, ապրիլի 16-ի առավոտյան, շարունակելով քննարկումներն ու ամփոփիչ ելույթները, համաժողովն ընդունեց բոլոր մասնակից կուսակցությունների ու միությունների համաձայնեցված բանաձեւը՝ դատապարտելով Եվրամիություն մտնելու Թուրքիայի փորձերը, քանի դեռ այդ պետությունը չի ճանաչել 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանությունը:

Խորհրդաժողովի ավարտին պատվիրակները ծաղկեպսակներ դրեցին Վալանսի Հայոց ցեղասպանության զոհերի հուշարձանին:

ՏԱՐՈ ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ
Վալանս-Ֆրանսիա

ԱԶԳ

Միջազգային

Ապրիլի 24-ին Կիպրոսի հունական եւ թուրքական հատվածներում միաժամանակ հանրաքվեի դրվեց կղզու վերամիավորման հարցը, որի հիմքում Կիպրոսի վերաբերյալ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանի ծրագիրն էր: Հանրաքվեի արդյունքները, ըստ էության, վերջնականապես եւ դե յուրե միմյանցից բաժանեցին կղզում բնակվող հույներին եւ թուրքերին: Կիպրոսի հունական հատվածում բնակչության մոտ 76

«Իրավիճակները Հյուսիսային Կիպրոսում եւ Լեռնային Ղարաբաղում բացարձակապես տարբեր են»

Իլհամ Ալիեւը կճանաչի՞ Կիպրոսի թուրքական համայնքի անկախությունը

տոկոսը դեմ արտահայտվեց Անանի ծրագրին, թուրքական հատվածում կողմ քվեարկեց մոտ 65 տոկոսը: Սա նշանակում է, որ մայիսի 1-ին 9 այլ պետությունների հետ Եվրամիության անդամ կդառնա Կիպրոսի հունական՝ միջազգայնորեն ճանաչված հանրապետությունը:

Պաշտոնական այցով ապրիլի 13-15-ը Թուրքիայում գտնվող Իլհամ Ալիեւը հայտարարել էր, որ Բաքուն կարող է ճանաչել Հյուսիսային Կիպրոսի չճանաչված հանրապետությունը (Կիպրոսի թուրքական համայնքը որպես ինքնիշխան պետություն ճանաչել է միայն Թուրքիան), եթե ապրիլի 24-ի հանրաքվեն կղզու միայն հունական հատվածին հնարավորություն տա անդամակցելու Եվրամիությանը:

Հայաստանի արտգործնախարարն ապրիլի 19-ի մամլո ասուլիսում նկատեց, որ դա (եթե Ադրբեջանը ճանաչի Կիպրոսի թուրքական հանրապետությունը) կարող է հետաքրքրական նախադեպ լինել: «Հատկապես երբ (այդ արտահայտությունը) գալիս է մի երկրի նախագահի կողմից, որն ամենայն համառությամբ դիմադրում է ԼՂ ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքի ճանաչմանը: Այնպես որ, եթե Ադրբեջանը հանկարծ ճանաչի Հյուսիսային Կիպրոսը, կարծում եմ, սա շատ հետաքրքրական նախադեպ կլինի ԼՂ համար», ասել էր Օսկանյանը:

ԼՂՀ արտգործնախարար Աշոտ Ղուլյանը կարծում է, որ Իլհամ Ալիեւն իր հայտարարությամբ հերթական անգամ հաստատում է իր (Ադրբեջանի) անհետեւողականությունը ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործընթացում: «Ալիեւի հայտարարությունն ակնհայտորեն վկայում է, որ Ադրբեջանը չի բացառում երկակի չափանիշների կիրառումը, իր գործողություններում ղեկավարվում է քաղաքական կոնյունկտուրայով՝ մի դեպքում աջակցում իրենց ճակատագիրը տնօրինելու թուրք կիպրացիների իրավունքին, մյուս կողմից՝ մերժում ԼՂ ժողովրդի նույն իրավունքը», **«Ազգի»** հետ զրույցում ասաց նա:

Արտգործնախարար Ղուլյանը կարծում է, որ իրավիճակները Հյուսիսային Կիպրոսում եւ Լեռնային Ղարաբաղում բացարձակապես տարբեր են, այդ հակամարտությունները իրենց նախապատմության, ծագման պատճառների եւ կարգավորման գործընթացի տեսակետից ունեն միանգամայն տարբեր հիմքեր: Ղուլյանի կարծիքով, ղարաբաղյան հակամարտության կողմերի ծայրահեղ հակառակ ներկա դիրքորոշումների պատճառով գործընթացը, ինչպես Կիպրոսի հիմնախնդրի դեպքում, կարող է ձգվել երկար տարիներ:

Ի դեպ, երբ Կիպրոսի վերամիավորման հանրաքվեն տապալվեց, Թուրքիայի վարչապետ Էրդողանը հայտարարեց, որ Ադրբեջանը կարող է ձեռնամուխ լինել Հյուսիսային Կիպրոսի ճանաչման գործընթացին: «Ներկա պահին ճիշտ չէ պահանջել, որ ճանաչումը տեղի ունենա: Բայց Հյուսիսային Կիպրոսի թուրքական հանրապետությունը փաստացի պետություն է», Էրդողանն ասել է «Անատոլու» գործակալությանը:

Բաքվի «Էխո» թերթը նկատում է, թե Թուրքիայի վարչապետը հասկացրել է, որ Անկարան սպասում է Ադրբեջանի՝ Հյուսիսային Կիպրոսը ճանաչելու քայլին:

Իլհամ Ալիեւի՝ Հյուսիսային Կիպրոսը ճանաչելու անհրաժեշտության մասին հայտարարությունն Ադրբեջանի քաղաքական շրջանակներում հիմնականում բացասաբար ընդունվեց: Անկախ վերլուծաբանները քննադատեցին Ալիեւին, որ հաշվի չէր առել Լեռնային Ղարաբաղի գործոնը:

«Քանի որ Ադրբեջանն ունի Լեռնային Ղարաբաղի նման լուրջ խնդիր, կարծում եմ, խորհրդարանը եւ երկրի իշխանությունները չպետք է շտապեն Հյուսիսային Կիպրոսի ճանաչման հարցում», ասել է ԵԽ ԽՎ-ում ադրբեջանական պատվիրակության անդամ Գյուլթեկին Հաջիեւան, հավելելով, որ Հունաստանը կարող է ճանաչել ԼՂ-ն, եթե Բաքուն ճանաչի Հյուսիսային Կիպրոսը:

«Մուսավաթի» առաջնորդ Իսա Գամբարի կարծիքով՝ անհրաժեշտ է Թուրքիայի հետ խորհրդակցություններ անցկացնել եւ ընդունել համատեղ միջոցառումներ: «Ժողովրդական ճակատի» ղեկավար Ալի Քերիմլին ճիշտ է համարում Հյուսիսային Կիպրոսի ճանաչումը, մինչդեռ Դեմկուսի առաջնորդներից Նուրեդդին Մամեդլին վստահ է, որ «այդ հարցը վճռելու են համաշխարհային քաղաքագետներն առանց Ալիեւի կարծիքի»:

Կիպրոսը բաժանվել է 1974 թ., երբ թուրքական զորքերը ներխուժեցին կղզու հյուսիսային հատված եւ գրավեցին մոտ 38 տոկոսը: Մինչեւ այսօր Թուրքիան կղզում պահում է մոտ 30 հազարանոց զորք:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Անջատականների եւ զորքերի կատաղի բախումներ Թաիլանդում

Երեկ առավոտյան Թաիլանդի հարավային, առավելապես մահմեդականներով բնակեցված շրջաններում տասնյակ անջատականներ հարձակումներ են ձեռնարկել բանակային եւ ոստիկանական պահակակետերի վրա: Կատաղի բախումների ընթացքում տասնյակ մարդիկ են զոհվել: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, սպանվածների թիվը հասնում է 100-ի: 4-րդ բանակի խոսնակի տվյալներով, ոստիկանության պահակակետերի վրա հարձակվել են 18-20 տարեկան երիտասարդներ, որոնցից 93-ը սպանվել են, 12-ը՝ վիրավորվել եւ մեկն էլ ձերբակալվել է: Սպանվել են նաեւ 2 ոստիկաններ: Հարձակումները ձեռնարկվել են 10 տարբեր վայրերում, եւ տվյալները վերջնական չեն:

Վարչապետ Թաքսին Շինավատրան լրագրողներին ասել է, թե իշխանությունները արդեն վերահսկում են իրավիճակը: Նրա խոսքերով, հարձակվողների նպատակն է եղել «անվտանգության ուժերից զենք հափշտակել եւ վերավաճառել»: Գեներալ Պանլոպ Պինմանին իր հերթին հայտարարել է, որ անջատականները զինված են եղել ինքնաձիգներով եւ մաչետներով:

Թաիլանդի հարավային նահանգներում բնակչության 90 տոկոսը կազմում են մահմեդականները: Երկրի ամենաաղքատ այդ շրջաններում տարեսկզբից գրեթե ամեն օր տեղի են ունենում հուզումներ, բռնություններ, որոնք կառավարությունը վերագրում է մերթ գանգստերներին, մերթ անջատականներին, մերթ էլ իսլամիստ անջատականներին: Ֆրանսպրեսը նշում է, որ առաջին զոհերը կարգուկանոնի պահապաններն են, սպանվածների մեջ կան նաեւ գյուղապետեր, բուդդայական վանականներ եւ խաղաղ բնակիչներ:

Բուշը կենսաահաբեկչությունից պաշտպանվելու հրամանագիր է ստորագրել

Կասկածելի փոշի Քլինթոնի գրասենյակում

ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հատուկ հրամանագիր է ստորագրել երկիրը կենսաբանական ահաբեկչությունից պաշտպանելու վերաբերյալ: Ամերիկացի պաշտոնական անձինք լրագրողներին հայտնել են, որ փաստաթուղթը նախատեսում է մի շարք կոնկրետ միջոցառումներ: Կառավարական գերատեսչությունների այդ ձեռնարկումները կոչված են կանխելու կենսաբանական զենքի կամ մահացու վտանգավոր կենսաբանական նյութերի կիրառմամբ Միացյալ Նահանգների վրա ահաբեկչական հարձակում կատարելու փորձերը:

Պայքարի նոր ծրագրի կարեւոր բաղկացուցիչ մասը երկրի ջրմատակարարման եւ պարենավորման համակարգերի պաշտպանությունն է: Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ նախագահի նոր հրամանագիրը համարվում է գաղտնի փաստաթուղթ, սակայն ԱՄՆ վարչակազմը մտադիր է դրա հիմնական դրույթները հրապարակել ազգային անվտանգության նախարարության, Պենտագոնի եւ առողջապահության ու սոցիալական ծառայությունների նախարարության կազմակերպելիք մամլո ասուլիսում:

Զարմանալի զուգադիպությամբ երեկ հաղորդում է հրապարակել ԱՄՆ նախկին նախագահ Բիլ Քլինթոնի գրասենյակում ստացված կասկածելի ծանրոցի վերաբերյալ, որը պարունակում է ինչ-որ անհայտ սպիտակ փոշի: Գրասենյակի բոլոր ծառայողները տարհանվել են, երբ դրան կցված հատուկ ծառայությունների գործակալը բացել է ծանրոցը: Քլինթոնին ուղարկված է նամակ, որի բովանդակությունը չի հրապարակվում, ինչպես նաեւ սպիտակ փոշի պարունակող սրվակ: Նախնական ստուգումներից պարզվել է, որ տվյալ փոշին վտանգավոր մանրէներ չի պարունակում: Փորձաքննությունը շարունակվում է:

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Ավստրիական ավիաուղիներն» ընդլայնում է իր ծրագրերը

Երեկ ամերիկյան համալսարանի բիզնես-կենտրոնում լրագրողների հետ հանդիպեցին «Ավստրիական ավիաուղիների» հայաստանյան գրասենյակի ղեկավար Վերներ Քրյուգերը եւ նրա օգնական՝ իրացման բաժնի պատասխանատու Տաթեւիկ Սամվելյանը: Պրն Քրյուգերը մանրամասն ծանոթացրեց այն նորություններին, փոփոխություններին ու բարելավումներին, որոնք տեղ են գտել «Ավստրիական ավիաուղիների» աշխատանքներում: Նա խոսեց նաեւ ընկերության տարանցիկի փոփոխման, նոր իմիջի, դեպի Երեւան կայացվող թռիչքների քանակի, իրենց ընկերության ծրագրերի դեպի Արեւելք ընդլայնման, զբոսաշրջության զարգացման, երկկողմանի չվերթերի սպասարկման, ծառայությունների եւ Հայաստանում առաջիկայում իրականացվող մշակութային ու մարզական միջոցառումների մասին: «Ավստրիական ավիաուղիները» խումբ է ու նրա անվանը միշտ զուգակցվել է որակ բառը: Խումբը կազմված է երեք «Ավստրիական», «Թիրոլյան» ավիաուղիներից եւ «Լոդա» ավիաընկերությունից:

«Մարդամոտությունը, սպասարկման որակը եւ վստահելիությունն այլեւս բավարար չեն այս շուկայում մրցունակ լինելու համար», ասում էր պրն Քրյուգերը եւ նշում, որ իրենց ընկերությունն ավելի ուժեղ ու նկատելի կողմեր ունի, դա լավատեսության զգացողությունն է, ներդաշնակության ըմբռնումը եւ դրական վերաբերմունքը: Իսկ դրանք իրականացնելու համար օգտագործում են երեք հոմանիշներ՝ զգոն ու շրջահայաց մոտեցում, անկեղծ ինքնակամ վերաբերմունք, մեղեդային ու լիրիկական մարդկային հասկությունները... «Սրանք այն լրացուցիչ հասկանիշներն են, որ ընկերությունը պատրաստվում է հրամցնել իր ուղեւորներին: Սեպտեմբերից նոր ծրագրով ավելացել է Երեւան-Վիեննա չվերթերի քանակը՝ շաբաթական 4 անգամ, իսկ Վիեննայից դեպի 5 մայրցամաքներ կան 124 չվերթեր դեպի տարբեր քաղաքներ:

1963 թ.-ից ընկերությունն անվտանգ եւ անվթար մոտ 100 մլն ուղեւոր է տեղափոխել աշխարհի տարբեր ուղղություններ՝ օգտագործելով միջին 6, 8 տարիք ունեցող ինքնաթիռներ, եւ բազմիցս եղել են նոր չվերթերի առաջին ծիծեռնակներն իրենց հունչ ու որակյալ օդաչուներով, որոնք էլ 3 ամիսը մեկ հատուկ ստուգման են ենթարկվում: «Ավստրիական ավիաուղիները» Հայաստանում, բացի հիմնական գործունեությունից, իրականացնում է բազմաթիվ հասարակական ու բարեգործական միջոցառումներ: Ընկերությունը նաեւ սերտորեն համագործակցում է Վիեննայի մշակութային օջախների հետ եւ նրանց կազմակերպած բացօթյա համերգների, ցուցահանդեսների, օպերային ներկայացումների, քաղաքային երեկոների ու փառատոների համար տոմսերով ապահովում իրենց ընկերությունից օգտվող ուղեւորներին, օժանդակում Հայաստանում մշակութային եւ մարզական միջոցառումների կազմակերպմանը, տեղեկացրեց պրն Քրյուգերը ու նշեց, որ «Skylines» ավստրիական ավիաընկերության հանդեսի վերջին համարում հատուկ տեղ է հատկացված նաեւ Հայաստանին:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«Ալ Ղաիդան» 2004 թվականը կդարձնի հակաամերիկյան գրոհների տարի

Սաուդյան Արաբիայում «Ալ Ղաիդայի» առաջնորդ Աբդուլազիզ ալ Մուքրինը խոստացել է 2004 թվականը դարձնել ամերիկացիների վրա գրոհների տարի: Այդ մասին հաղորդում է «Սքայնյուզ» հեռուստաընկերությունը, վկայակոչելով ինտերնետի իսլամիստական սայթերից մեկում հրապարակված դիմումը: Այդ հրապարակման սաուդցի հեղինակը մահմեդականներին կոչ է անում հեռու մնալ ամերիկյան ռազմական եւ քաղաքացիական օբյեկտներից, ավելացնելով, որ ԱՄՆ ղեկավարությունն անկարող է պաշտպանել սեփական երկրի շահերը:

Ընդսմին Աբդուլազիզ ալ Մուքրին պնդում է, թե «Ալ Ղաիդան» որեւէ կապ չունի Սաուդյան Արաբիայի մայրաքաղաք Էր Ռիադում՝ անվտանգության ծառայության շենքի մոտ անցյալ շաբաթ իրականացված պայթեցման հետ: Այդ ահաբեկչության հետեւանքով զոհվեցին 4 անձինք, ինչպես նաեւ մահապարտ ահաբեկիչը: Սաստիկ պայթյունից լիովին ավերվել էր 6 հարկանի շենքի ճակատամասը:

Պայթյունից հետո ահաբեկչության պատասխանատվությունն ստանձնել էր «Ալ Խարամայնի բրիգադներ» խմբավորումը, հայտարարելով, թե կատարում է Ուսամա բեն Լադենի կամքը եւ «Ալ Ղաիդային» օգնում պայքարելու «խաչակիրների» դեմ:

Նախկին նախարարը մեղադրվում է գաղտնի փաստաթղթերի հափշտակման մեջ

Բելառուսում ձերբակալվել է արտաքին տնտեսական կապերի նախկին նախարար Միխայիլ Մարինիչը, որն անցյալում զբաղեցրել է նաեւ Լատվիայում իր երկրի դեսպանի պաշտոնը: ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ Մարինիչին ձերբակալել են Բելառուսի պետանվտանգության կոմիտեի աշխատակիցները: Նրա մոտ հայտնաբերվել եւ առգրավվել են երկրի պետական գաղտնիքներ պարունակող փաստաթղթեր, որոնց օգտագործումը «կարող է էական վնաս հասցնել պետությանը»: Հայտնաբերվել են նաեւ օտարերկրյա արտադրության երկու չգրանցված ատրճանակներ եւ ավելի քան 90 հազար դոլար:

Ներկայումս Մարինիչը պահվում է ՊԱԿ-ի քննչական մեկուսարանում: Նրան պաշտոնապես մեղադրանք կներկայացվի 10 օրվա ընթացքում: Եթե մեղքն ապացուցվի, ապա նախկին նախարարը կարող է դատապարտվել մինչեւ 6 տարվա բանտարկության:

Մշակույթ

Նորայր Ադալյանը ներկայանում է

Ժամանակակից հայ թատերգության նշանավոր դեմքերից է Նորայր Ադալյանը, մեկն այն եզակիներից, ովքեր ընդվզեցին տասնամյակներով ձեւավորված կեղծ արժեքների, պարզունակ-միագիծ կառուցումների դեմ եւ ազգային բեմական գրականության տարածք բերեցին համաշխարհային դրամայում տիրապետող դարձած կերպարանափոխումներն ու նորացումները, ինքնահատուկ փորձարարությունը: Առաջիններից մեկը Պերճ Զեյթունցյանը փորձեց «սոցիալիստական ռեալիզմի» մեթոդի կաղապարները, քայլեց դեպի ազգային մոդեռնի ձեւավորումը՝ սինթեզելով ավանդույթն ու նորարարականը: Պ. Զեյթունցյանի համար մոդեռնը նախ եւ առաջ ոճական նորացումներն էին, ժանրերի մասին ձեւավորված պատկերացումների վերանայումները: Պերճ Զեյթունցյանը մենակ չմնաց, շուտով նրա կողքին կանգնեց Նորայր Ադալյանը՝ 1980-ականների վերջերին ներկայանալով իր «Ներկաներ եւ բացականեր» պիեսով, որը փորձ էր գեղարվեստական ֆաբուլայի եւ ոճի տիրույթներում հասնելու յուրատեսակ նորացման, թատերական գրականություն բերելու իրականի եւ աբստրահարվածի մատույցներում գործող կերպարներ, պարադոքսալ իրադրություններ եւ հոգեբանական վիճակներ: Այս պիեսը տակավին ճեպագիծ էր, փորձ, մինչդեռ հետո պիտի գար մեծ կուտակումների ժամանակը, պիտի ծնունդ առնեին նոր ստեղծագործություններ, որոնք էլ պիտի հաստատեին թատերագիր Նորայր Ադալյանի ժամանակը մեր թատերգության մեջ:

Լույս է տեսել Նորայր Ադալյանի «Բեմական փորձ» վերտառությամբ ժողովածուն, ուր ամփոփված են նրա «Սպանության վկաները», «Կինը եւ տղամարդը», «Բորենու ժամանակը», «Բեմական փորձ» եւ «Բառը» պիեսները, թատերագրի գրեթե ողջ ժառանգությունը: «Թատրոնի գլխավոր հերոսը դիմակն է, գրում է իր գրքում Ն. Ադալյանը, անցյալ ու գալիք հազարամյակներին անթարթորեն նայող իր արծակ աչքերի խորհրդավորությամբ: Նա լուռ է, հաճախ բացակայում է առարկայական բեմից, սակայն միշտ ներկա է ինչ-որ կարեւոր կետում, մենք լսում ենք նրա անվերծանելի գաղտնիքը՝ մենակության, հավերժական սպասումի, խնդության ու տառապանքի քարացած բառերով: Ոչ մի տեղ բառն այնքան արտահայտիչ չէ, որքան դիմակի վրա, այն միացված է մեր հոգու տարածքներին... Դիմակից է սկիզբ առնում թատրոնը»: Թատերագրի այս մտորումը կարող է «բանալի» դառնալ ժողովածուում ընդգրկված պիեսների համար, Ն. Ադալյանի ինքնատիպ գեղարվեստական հավատամքը կարող է համարվել, քանզի Ն. Ադալյանը զարմանալի խիզախությամբ միավորում է կյանքն ու խաղը՝ խաղը համարելով ամեն ինչի սկիզբը, այն ինքնահատուկ կատալիզատորը, որի միջոցով պարզվում-բացահայտվում են մարդկային հարաբերությունները, ինքը՝ կյանքը, որն, ըստ Ադալյանի, մետաֆիզիկական երեւույթների ամբողջություն է: Ն. Ադալյանի «Բեմական փորձ» պիեսում խաղն ու իրականությունը միախառնված են, խաղը տիրապետում է ամեն ինչի, խաղից է սկիզբ առնում իրականությունը, որը նորից գալիս ու տեղավորվում է խաղի շրջանակներում՝ այսպես ստեղծելով խաղ-իրականություն-խաղ ինքնօրինակ շարժումը: Խաղի տիրույթում հայտնված մարդիկ տարուբերվում են ռեալի եւ իռեալի սահմանագծերին՝ այսպիսով փոխելով դրամայի կառուցման ավանդական-դասական սկզբունքները, ձեւավորելով մի նոր մոդել, ուր դիպաշարային ընթացքը պայմանավորված է դրամատիկական կերպարի ուրույն զարգացումներով: Թե՛ «Բեմական փորձ», թե՛ «Կինը եւ տղամարդը» պիեսներում առկա է դրամատիկական կերպարի մոդելը, որը ոչ թե ինքն է ենթարկվում դիպաշարի տրամաբանությանը, այլ դիպաշարն է ենթարկվում կերպարին:

Ազգային թատերգության մեջ նոր համարվող այս որակական սկզբունքը կիրառվել է տակավին Լուիջի Պիրանդելլոյի կողմից, մասնավորապես «Վեց գործող անձ փնտրում են հեղինակին» պիեսում, սակայն Ն. Ադալյանը չի կրկնում Պիրանդելլոյին, այլ գեղարվեստական սկզբունքը դիտարկում է շարժման ու հարստացումների մեջ՝ շատ ավելի կարեւորելով խաղի գոյությունը: «Բեմական փորձ» պիեսում խաղը ժամանակ առ ժամանակ իր տեղը զիջում է իրականության ներթափանցմանը, ու հերոսներն սկսում են ապրել երկակի վիճակներում՝ արդեն պիեսի ավարտին ամբողջապես կենդանացնելով խաղը, կենդանացնելով դիմակները: Դիմակը մշտապես մարդու կողքին է, նրա հետ, մարդն աստիճանաբար ներծծվում է դիմակի մեջ՝ հետայսու դիմակը դարձնելով ճշմարիտ արժեք. ահա Նորայր Ադալյանի փիլիսոփայությունը, ահա Ադալյանի «թատրոնի» առանձնահատկությունը: Իսկ Ադալյանն իսկապես ստեղծում է իր թատրոնը, իր գեղագիտական տիրույթը, որը միայն ու միայն իրեն է հատուկ:

Գեղագիտական տիրույթի առանձնացմամբ է ստեղծված «Կինը եւ տղամարդը» պիեսը, որը, խոստովանենք, ազգային թատերգության մեջ լուրջ նվաճում է, նոր սկիզբ: Պիեսի գործող անձանց ցանկն արդեն պարտադրում է այստեղ տեսնել առանձնահատուկը, ինքնատիպը. գործող անձերը չունեն անուն եւ ազգանուն, չունեն տարիք, նրանք ներկայացված են աբստրահարված-ընդհանրական անուններով (Կին, Տղամարդ, Հարեւանուհի, Հարեւան, Մասնավոր ապահովագրական գրասենյակի գործակալ, որը նաեւ լրագրավաճառ է, Փիլիսոփա, Լուսանկարիչ, Դաշնակահարուհի), նրանք գործում են նույնքան աբստրահարված միջավայրում՝ «բնակարան հիշեցնող քառակուսի տուփ», ճիշտ եւ ճիշտ Հակոբ Հակոբյանի պատկերած տուփի նման, ուր մարդկային դեմքը չի երեւում եւ թաքնված է սեւ շրջանակի տակ: Ադալյանն իր հերոսներին տեղավորում է այս տուփի մեջ, այստեղ բերում ռեժիսորին, որն էլ արարում է խաղը, ամեն մեկին տալիս դեր ու պարտադրում խաղալ, ձեւանալ, պատկերել կյանքը: Ստեպ-ստեպ նա խառնվում է խաղին, սրբագրում եւ ուղղորդում: Ուշագրավ է այն հանգամանքը, որ Ադալյանը պիեսն սկսում է Տղամարդով, նրա սիրո ինքնատիպ խոստովանությամբ. «Մարթա՛, որտե՞ղ ես... Ի՞նչ ես անում այդ կողմերում... Դու ինձ խանգարում ես լսել իմ նվագը... Փակիր ջրի ծորակը, լվացվող ափսեների ձայնն ինձ խանգարում է... Հանգցրու խոհանոցի եւ միջանցքի լույսերը, մթություն եմ ուզում...»: Սա իսկապես մի մեծ սիրո խոստովանություն է, անսովոր բառերի, անսովոր զգացողությունների վրա կառուցված սիրո խոստովանություն, որը թափանցում է ողջ պիեսի տարածք, պարադոքսալ ու անսպասելի, նաեւ առօրեին ու արտաքուստ շատ հասարակ (հասարակ, որ ինքնին արդեն հասարակ չէ) թվացող երկխոսություն-տրամադրություններով առաջ տանում դրամայի դիպաշարը: Դիպաշար (սյուժե) հասկացությունը Ն. Ադալյանի համար այլ որակ է, նա չի հետեւում դեպքերի ու իրադարձությունների շարունակական-զարգացող ընթացք կառուցելու սկզբունքին, այլ ամեն ինչ փորձում է տեսնել զգացողությունների եւ իմաստային շերտերի բացահայտումների մեջ՝ շատ հաճախ ստեղծելով ավարտուն-ամբողջական տեսարաններ, որոնք ինքնուրույն ստեղծագործության արժեք ունեն:

Ն. Ադալյանի պիեսները ժամանակի ու այդ ժամանակի մեջ ապրող մարդկանց մասին են, ժամանակը միջոց է՝ բացահայտելու մարդուն, նրա ներաշխարհը, նրա ապրումները, աշխարհընկալումները: Այսպես, «Բորենու ժամանակը» դրամայում նա շոշափում է ստալինյան բռնությունների թեման, դրամայի տարածք բերում Գուրգեն Բագրատունուն եւ Շմավոն Դուրգարյանին, զոհին ու դահճին: Ողջ պիեսում ընդամենը երկու կերպար կա (այստեղ սիրունիկ բուժքույրը ֆունկցիոնալ բեռ չի կրում), սակայն թատերագրին հաջողվել է ստեղծել չափազանց հագեցած մթնոլորտ, ակտիվ վիճակներ: Ադալյանի երկխոսությունները սովորաբար ունեն աբստրահարված հաջորդայնություն, իսկ այս պիեսում երկխոսությունները խիստ պայթուցիկ են, իրար լրացնող, իրար դեմ ելնող: Շարժուն երկխոսությունն է այս պիեսի ներքին գործողությունը մղում առաջ, գնում դեպի ինքնօրինակ հասունացման: Պիեսի հերոսի ողբերգությունը բացահայտվում է հատկապես ներքին գործողությունների շնորհիվ, իսկ Ադալյանը ներքին գործողության վարպետ է, նրա ստեղծագործությունների առանցքը հենց ներքին հագեցած գործողություններն են:

Մեր թատերգության մեջ շատ չեն երկու-երեք գործող անձերով պիեսները: Թե՛ «Բեմական փորձը», թե՛ «Բորենու ժամանակը» հրաշալի օրինակներ են դառնում: Այս շարքը լրանում է «Բառը» մեկ գործողությամբ պիեսով, որը ցնցող է իր ավարտով, գործող անձանց հարաբերություններով:

1980-ականների վերջերին Երեւանի Հր. Ղափլանյանի անվան դրամատիկական թատրոնում բեմադրվեց Ն. Ադալյանի «Ներկաներ եւ բացականեր» պիեսը: Թվում էր, թե սա արձակագրի սոսկ հրապուրանքն է, մանավանդ որ պիեսը գրված էր ըստ «Կիրակի» վիպակի: Սակայն արդեն «Սպանության վկաները» պիեսը վկայեց, որ Նորայր Ադալյանի համար թատերգությունը մի նոր ինքնադրսեւորում է: Ու նա թատերգության ասպարեզում լուրջ հաջողություններ արձանագրեց՝ մեր թատերգությունը տանելով նոր հանգրվան: Եվ այսօր, հատկապես «Բեմական փորձ» ժողովածուն կարդալուց հետո, համոզվում ես, որ նա ձեւավորում է այն թատերգությունը, որը մեզ համար ուղենիշային պիտի լինի, որով պիտի առաջ գնա 21-րդ դարի մեր թատրոնը:

ԼԵՎՈՆ ՄՈՒԹԱՖՅԱՆ

Հաշվապահական հաշվեկշիռ 01.01.2004 թ. — Ձեւ N 1

Կազմակերպության անվանումը «Արամայիս Տոնոյան եւ ընկերներ» ՍՊԸ 39085662
Փաստացի գործունեության Խաղաղարարի կազմ
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը 282.110.04766
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը 01001791
Գտնվելու վայրը Վ. Փափազյան 73
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը Արմավիրի մարզ, գ. Փարաքար

Ակտիվ	Տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Ոչ նյութական ակտիվներ	030	3750	
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	3750	
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	170	34	
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	2112	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	2146	
Հաշվեկշիռ	230	5896	
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կուտակված շահույթ	270	837	
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	837	
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով	420	15	
Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով	430	44	
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր մասնակիցներին (հիմնադիրներին)	440	5000	
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	5059	
Հաշվեկշիռ	500	5896	

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2003 թ. — Ձեւ N 2

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Հաշվետու տարի միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	3570
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	1613
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	1957
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	1957
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	170	1120
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	837

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն — Ձեւ N 3

Հոդվածներ/Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Տող	1. Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան) Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060	837	837
Մնացորդը առ... 31.12.2003 թ.	100	837	837

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն — Ձեւ N 4

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Հաշվետու ժամանակաշրջանի դրամարկղ: Գումար	դրամ
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր			
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայություններից իրացումից	020	3570	3570
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	3570	3570
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր			
Աշխատակիցների կատարած ծառայությունների մատուցման գծով	060	112	112
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	070	87	87
Վճարումներ բյուջե	080	1110	1110
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամ	090	34	34
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	101	115	115
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	1458	1458
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	2112	2112

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ — Ձեւ N 5

Աղյուսակ 7

Ոչ նյութական ակտիվներ

Դասի անվանումը	Տող	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)	Ընդամենը	Ավելացում այդ թվում ձեռքբերումից	Նվազեցում այդ թվում դուրսգրումից	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Լիցենզիաներ եւ վստահագրեր (ֆրանշիզներ)						
- հաշվեկշռային արժեք	040		5000		1250	3750
- արժեք	041	3	5000			5000
- կուտակված ամորտիզացիա	042			1250		1250
Ընդամենը						
- հաշվեկշռային արժեք	100		5000		1250	3750
- արժեք	101		5000			5000
- կուտակված ամորտիզացիա	102			1250		1250

Աղյուսակ 14

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին

Հարկատեսակի անվանումը	Տող	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Եկամտահարկ	020	(44)
Հաստատագրված վճարներ	080	10
Ընդամենը	140	(34)

Հաշվեկշռի հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ — Աղյուսակ 16

	Տող	Կարճաժամկետ	Երկարաժամկետ
Ակտիվ			
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Ոչ նյութական ակտիվներ	020		3750
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	110	2112	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	120	2112	3750
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Սեփական կապիտալ			
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում	150		837

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ — Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Հաշվետու տարի միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	3570
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	180
Մաշվածության եւ ամորտիզացիայի գծով ծախսումներ	070	1250
Գործառնական այլ ծախսումներ եւ ծախսեր	080	183
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	1957
Շահութահարկի գծով ծախս	140	1120
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	837
Հաստատագրված վճար	0100	837

Ղեկավար Ա. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Կ. Տ.
Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվապահական հաշվեկշիռ առ 01.01.2004 թ. Ձև N 1Ձև N 1

Կազմակերպության անվանումը — ծածկագիրը
«Տիար Գաստարյան» ՍՊԸ 37480242
Փաստացի գործունեություն ձեռնարկատիրական կազմակերպ. 92492
հիմնական երկու տեսակները
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը 290.110.02416
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը 01827869
Չափի միավորը հազ. դրամ
Գտնվելու վայրը ք. Երևան, Սեծարենցի 40
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը Արմավիրի մարզ, գ. Փարաքար — hեռախոսը

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	6791	6530
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	6791	6530
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ դեբիտորական պարտքեր	180		9.0
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	200	3705	8789
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	3705	8798
Հաշվեկշիռ	230	10496	15328
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	7052	7052
Կուտակված շահույթ	270	1093	5755
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	8145	12807
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	410		300
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով	420	33	
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի և աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	430	97	
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր մասնակիցներին (հիմնադիրներին)	440	2221	2221
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	2351	2521
Հաշվեկշիռ	500	10496	15328

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2003 թ. Ձև N 2

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	13674	15426
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	(806)	(2604)
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	12868	12822
Գործառնական այլ ծախսեր, այդ թվում	080	(982)	
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	11886	12822
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	11886	12822
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	170	8463	4160
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	3423	4662

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 2003 թ. Ձև N 3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը Հոդվածներ	տող	1. Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան): Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ — Կանոնադրական կապիտալ	Չբաշխված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	010	7052	(2330)	4722
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060		3423	3423
Մնացորդը առ	100	7052	1093	8145
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	010	7052	1093	8145
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060		4662	4662
Մնացորդը առ	100	7052	5755	12807

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն Ձև N 4

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան: Գումար	որից դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան: Գումար	որից դրամ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010			3705	3705
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր					
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	13674	13674	15406	15426
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում	030	27	27		
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	13701	13701	15426	15426
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր					
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	943	943	1278	1278
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	943	943	1278	1278
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	070	325	325	868	868
Վճարումներ բյուջե	080	8575	8575	7860	7860
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամ	090	126	126	336	336
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	101	27	27		
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	9996	9996	10342	10342
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր					
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	3705	3705	8789	8789

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ Ձև N 5

5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական միջոցներ — Աղյուսակ 2

Խմբի անվանումը	տող	Մուտքեր	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդ	Մեկնումները (օտարումներ)	Լրացումներ	Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ
Մեքենաներ և սարքավորումներ						
- հաշվեկշռային արժեք	040	5	1044		261	783
- արժեք	041		1305			1305
- կուտակված մաշվածություն	042		261		261	522
Ընդամենը շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ						
- հաշվեկշռային արժեք	100	5	1044		261	783
- արժեք	101		1305			1305
- կուտակված մաշվածություն	102		261		261	522
Շահագործման չհանձնված հիմնական միջոցներ						
- հաշվեկշռային արժեք	110	5747				5747
- արժեք	111	5747				5747
Ընդամենը շահագործման մեջ չգտնվող հիմնական միջոցներ						
- հաշվեկշռային արժեք	140	5747				5747
- արժեք	141	5747				5747
Ընդամենը հիմնական միջոցներ						
- հաշվեկշռային արժեք	160	6791			261	6530
- արժեք	161	7052				7052
- կուտակված մաշվածություն	162	261		261	522	

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին — Աղյուսակ 14

Հարկատեսակի անվանումը	տող	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Հաստատագրված վճարներ	080	300
Ընդամենը	140	300

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ — Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անողական)	Հաշվետու տարի
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	13674	15426
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	(545)	(795)
Մաշվածության և ամորտիզացիայի գծով ծախսումներ	070	(261)	(522)
Գործառնական այլ ծախսումներ և ծախսեր	080	(982)	1287
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	11886	12822
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքանշահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	11886	12822
Շահութահարկի գծով ծախս	140	8463	8160
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	3423	4662

Փաստացի շահութահարկի հաշվարկ

Ցուցանիշները	Տողի համարը	Գումարը
1. Հաշվետու տարվա հաշվապահական շահույթը (վնաս)	0100	12822

Ղեկավար` Գ. ԱԲԳԱՐՅԱՆ
Կ. Տ.
Գլխ. հաշվապահ` Ա. ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Հաշվապահական Հաշվեկշիռ առ 01 հունվարի 2004 թ. Ձև N1

Կազմակերպության անվանումը «Բ. Է. Ն. Գ.» ՍՊԸ — ծածկագիրը
Փաստացի գործունեություն Վիճակախաղի կազմակերպում և անցկացում
հիմնական երկու տեսակները
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը 27311003133
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը 01541701
Չափի միավորը հազ. դրամ
Գտնվելու վայրը Մաշտոցի 48
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը Մաշտոցի 48

Ակտիվ	տող	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
II. Ընթացիկ ակտիվներ		
Ապրանքներ	140	595.0
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	160	254.0
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	200	51.0
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	210	21875.0
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	22775.0
Հաշվեկշիռ	230	22775.0
Պասիվ		
III. Սեփական կապիտալ		
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	50.0
Կուտակված շահույթ	270	(4958.0)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		(4908.0)
V. Ընթացիկ պարտավորություններ		
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	390	1050.0
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	410	3117.0
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով	420	119.0
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի և աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	430	327.0
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	450	23070.0
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	27683.0
Հաշվեկշիռ	500	22775.0

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն տարի 2003 թ. Ձև N2

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	22233.0
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	301.0
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	21932.0
Իրացման ծախսեր	040	21270.0
Վարչական ծախսեր	050	1738.0
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	060	(1076.0)
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով	160	(1076.0)
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	170	780.0
Հաստատագրված		3102.0
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	(4958.0)

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն Ձև N3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը Հոդվածներ	տող	1. Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան): Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ — Կանոնադրական կապիտալ	(վնաս)	Ընդամենը
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում	050	50.0	50.0	
	052		(4958.0)	(4958.0)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2003 թ.	100	50.0	(4958.0)	4908.0

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն Ձև N4

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան: Գումար	որից դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան: Գումար	որից դրամ
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր					
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	20029.0	9029.0	11000.0	
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	20029.0	9029.0	11000.0	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր					
Նյութերի, ապրանքների ձեռքբերման գծով	050	11768.0	768.0	11000.0	
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	613.0	613.0		
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	070	958.0	958.0		
Վճարումներ բյուջե	080	26773.0	26773.0		
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամ	090	306.0	306.0		
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	100	7340.0	7340.0		
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	47758.0	36758.0	11000.0	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	120	(27729.0)	(27729.0)		
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր					
Ներդրումային այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում	160	27780.0	27780.0		
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	170	27780.0	27780.0		
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր					
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	51.0	51.0		

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ Ձև N5

5. 3. 2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին — Աղյուսակ 14

Հարկատեսակի անվանումը	տող	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Եկամտահարկ	020	15.0
Հաստատագրված վճարներ	080	3102.0
Ընդամենը	140	3117.0

Հաշվեկշռի հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ — Աղյուսակ 16

Ակտիվ	տող	Կարճաժամկետ գումարներ	Երկարաժամկետ գումարներ
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	110	22775.0	
Ընդամենը ակտիվներ	430	22775.0	
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	140		50.0
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում կուտակ. շահույթ	150	(4958)	
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	200	27683.0	
Ընդամենը պասիվներ	220	22725.0	50.0

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ — Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	22233.0
Օգտագործված հումք և նյութեր	050	301.0
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	1738.0
Գործառնական այլ ծախսումներ և ծախսեր	080	21270.0
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	(1076.0)
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	(1076.0)
Շահութահարկի գծով ծախս	140	780.0
Հաստատագրված		3102.0
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	(4958.0)

Ղեկավար` Տ. Սահակյան
Գլխավոր հաշվապահ` Ն. Պողոսյան

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով **աշխատանքի է հրավիրում**

Գրասենյակի կոորդինատորի

Թեկնածուն պետք է ունենա բարձրագույն կրթություն, լավ տիրապետի հայերեն, անգլերեն և ռուսերեն լեզուներին ու համակարգչային հմտություններին, ինչպես նաև ունենա առնվազն մեկ տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ:

Պահանջվող փաստաթղթերն են կրթության վկայական և ինքնակենսագրություն (անգլերենով/resume):

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչև ս.թ. մայիսի 10-ը, ժ. 17:45:

Ի գիտություն հասարակության

«**Բագենք**» **ՓԲԸ-ն** դիմել է Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունների կարգավորող հանձնաժողով, Վայոց ձորի մարզ, Վարդահովիտ գյուղի վարչական տարածքում կառուցված «**Եղեգիս-1**» **ՓՀԷԿ**-ում արտադրվող էլ. էներգիայի սակագինը 4.5 ԱՄՆ ցենտին համարժեք դրամ (առանց ԱԱՀ) սահմանելու հայտով:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 29.04.2004 թ. ժ. 9.00-ից սահմանում է արտարժույթի հետևյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման և վաճառքի հետևյալ գները

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	547.69	542.20	553.20
EUR	1	եվրո	652.13	648.20	656.00
RUR	1	ռուս. ռուբլի	18.98	17.80	20.10

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In Armenian, Russian, English and Turkish

Հայտնում ենք Ձեզ, որ սույն թվականի "ГОЛОС АРМЕНИИ" թերթի թիվ 15.04.04, N39 հրապարակված «Կոնվերս բանկի» ֆինանսական հաշվետվության 6,7,8 հավելվածներում եւ հիմնական տնտեսական նորմատիվներում կատարվել են որոշակի փոփոխություններ: Ստորեւ ներկայացնում ենք վերջիններս:

Հավելված 7

МИՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ (Ձեւ 7)
«31» մարտի 2004 թ.
«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ, ք. Երեւան, Վ. Սարգսյան 26

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա վերջ
1 Ակտիվներ		
1.1 Դրամական միջոցներ եւ մնացորդներ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկում	3.683.526	2.511.941
1.2 Այլ պահանջներ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի նկատմամբ	60.011	130.000
1.3 Թանկարժեք մետաղներով հաշիվներ եւ ավանդներ		
1.4 Առեւտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ներդրումներ	8.389.278	1.151.318
1.5 Այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	7.394.540	8.071.140
1.6 Դրամական շուկայում այլ տեղաբաշխումներ	461.173	221.334
1.7 Հաճախորդներին տրված վարկեր եւ այլ փոխատվություններ	8.984.255	8.986.785
1.8 Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ	86.156	83.123
1.9 Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	55.327	43.278
1.10 Վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		
1.11 Մինչեւ մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	2.484.547	2.879.349
1.12 Ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում		
1.13 Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում եւ ոչ նյութական ակտիվներում	6.997	6.437
1.14 Հիմնական միջոցներ եւ ոչ նյութական ակտիվներ	832.069	811.168
1.15 Հետաձգված հարկային ակտիվ	2.117	2.117
1.16 Ստացվելիք տոկոսներ	95.822	128.819
1.17 Այլ ակտիվներ	393.202	227.261
Ընդամենը՝ ակտիվներ	32.929.020	25.254.070
2 Պարտավորություններ		
2.1 Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի նկատմամբ պարտավորություններ	900.000	900.000
2.3 Այլ բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	7.888.486	651.552
2.4 Դրամական շուկայից ստացված այլ փոխառություններ	1.516.123	1.543.869
2.5 Բանկային հաշիվներ	9.000.643	10.718.322
2.6 Հաճախորդներից ներգրաված ավանդներ	6.814.070	6.029.292
2.7 Պարտավորություններ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նկատմամբ	644.958	772.552
2.8 Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ		
2.9 Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ		
2.10 Բանկի կողմից թողարկված այլ արժեթղթեր		
2.11 Պահուստներ	51.534	149.773
2.12 Վճարվելիք գումարներ	913.357	8.530
2.13 Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		
2.14 Վճարվելիք տոկոսներ	189.633	182.005
2.15 Այլ պարտավորություններ	1.165.719	922.787
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	29.084.523	21.878.682
3 Կապիտալ		
3.1 Կանոնադրական կապիտալ	1.296.366	1.296.366
3.3 Պահուստներ	221.007	217.788
3.3.1 Գլխավոր պահուստ	33.367	33.367
3.3.2 Վերագնահատման պահուստներ	187.640	184.421
3.4 Կուտակված շահույթ	2.327.124	1.861.234
Ընդամենը՝ կապիտալ	3.844.497	3.375.388
Ընդամենը՝ պարտավորություններ եւ կապիտալ	32.929.020	25.254.070

Հավելված 6

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (Ձեւ 6)
«31» մարտի 2004 թ.
«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ, ք. Երեւան, Վ. Սարգսյան 26

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջան	Հաշվետու տարվա սկզբից մինչեւ հաշվետու ամսաթիվը	Նախորդ տարվա սկզբից մինչեւ նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանը
Տոկոսային եւ նմանատիպ եկամուտներ	520694	486088	520694	486088
Տոկոսային եւ նմանատիպ ծախսեր	200441	155721	200441	155721
Զուտ տոկոսային եկամուտ	320253	330367	320253	330367
Շահութաբաժնի տեսքով եկամուտներ	1895	182	1895	182
Կոմիսիոն եւ այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	204577	155961	204577	155961
Կոմիսիոն եւ այլ վճարների տեսքով ծախսեր	23447	44748	23447	44748
Առեւտրային նպատակով պահվող ներդրումների զուտ շահույթ/ (վնաս)	71887	48507	71887	48507
Վաճառքի նպատակով պահվող ներդրումներից զուտ շահույթ/ (վնաս)	0	2521	0	2521
Մինչեւ մարման ժամկետը պահվող ներդրումներից զուտ շահույթ/ (վնաս)	0	597	0	597
Արտարժութային գործառնություններից զուտ շահույթ/ (վնաս)	32041	27214	32041	27214
Այլ գործառնական եկամուտ	61935	49391	61935	49391
Գործառնական եկամուտ	372335	224903	372335	224903
Վարկերից եւ այլ փոխատվություններից առաջացած կորուստներ	175421	214335	175421	214335
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	197787	137472	197787	137472
Այլ գործառնական ծախսեր	64351	77906	64351	77906
Շահույթ/(վնաս) հարկումից առաջ	582424	80809	582424	80809
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	116532	16162	116532	16162
Շահույթ (վնաս) հարկումից հետո	465892	64647	465892	64647
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող բազային շահույթ				
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող նոսրացված շահույթ				

Հավելված 8

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն (Ձեւ 8)
«31» մարտի 2004թ
«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ, ք. Երեւան, Վ. Սարգսյան 26

Նախորդ տարվա սկզբից մինչեւ հաշվետու ամսաթիվը

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Վերագնահատման պահուստ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
Հոդվածներ					
Մնացորդը առ 31 դեկտ. 2002թ.	1296366	33367	161802	1389908	2881443
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը եւ էական սխալների ճշգրտումը					
Վերահաշվարկված մնացորդը					
Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված եկամուտներ եւ վնասներ			16700		
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում					
Շահաբաժիններ					
Զուտ շահույթ/ վնաս				64648	
Մնացորդը առ 31մարտ 2003թ.	1296366	33367	178502	1454556	2962791

Հաշվետու տարվա սկզբից մինչեւ հաշվետու ամսաթիվը

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Վերագնահատման պահուստ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
Հոդվածներ					
Մնացորդը առ 31 դեկտ. 2003թ.	1296366	33367	184421	1861234	3375388
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը եւ էական սխալների ճշգրտումը					
Վերահաշվարկված մնացորդը					
Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված եկամուտներ եւ վնասներ			3219		
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում					
Շահաբաժիններ					
Զուտ շահույթ/ վնաս				465890	
Մնացորդը առ 31մարտ 2004թ.	1296366	33367	187640	2327124	3844497

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

Ձեւ թիվ 27
(եռամսյակային)

ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ ՓԲԸ, ք.Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 26
Ամսաթիվը 1/1/2004 թ-ից
3/31/2004 թ.

(հազար դրամ)

Նորմատիվներ	Փաստացի մեծությունը	Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	1,296,366	50,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր(սեփական) կապիտալ նվազագույն չափը	3,640,240	1,132,000	խախտում առկա չէ
Ն11 ընդհանուր կապիտալի եւ ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջեւ սահմանային հարաբերակցության նվազագույն չափը	25.72%	12%	խախտում առկա չէ
Ն12 հիմնական կապիտալի եւ ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջեւ սահմանային հարաբերակցության նվազագույն չափը	24.40%	8%	խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների եւ ընդհանուր ակտիվների գումարների միջեւ սահմանային հարաբերակցության նվազագույն չափը	54.29%	20%	խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների եւ ցպահանջ պարտավորությունների միջեւ սահմանային հարաբերակցության նվազագույն չափը	119.58%	80%	խախտում առկա չէ
Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	15.27%	20%	խախտում առկա չէ
Բանկի հետ կապված անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.19%	50%	խախտում առկա չէ
Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.07%	5%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը	2,164,194	1,314,451	խախտում առկա չէ
Արտարժութային համախառն դիրքի առավելագույն չափը	13.89%	25%	խախտում առկա չէ
Երկրորդ խմբի մեջ մտնող արտարժույթների գծով բաց արտարժութային դիրքի առավելագույն չափը	0.36%	5%	խախտում առկա չէ

Գլխավոր տնօրեն — Ս. Նախիջյան

Գլխավոր հաշվապահ — Ա.Կարապետյան

Հաշվապահական հաշվեկշիռ առ 01.01.2004 թ. — Ձեւ N 1

Կազմակերպության անվանումը «Իննա եւ Աննա» ՍՊԸ
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը 27311003131
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը 01541691
Գտնվելու վայրը Սասնցի 48
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը Սասնցի 48

Ակտիվ	Տող	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
II. Ընթացիկ ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	160	9360.0
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	659.0
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	210	20800.0
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	30819.0
Հաշվեկշիռ	230	30819.0
Պասիվ		
III. Սեփական կապիտալ		
Կանոնադրական կապիտալի զուտ գումար	240	50.0
Կուտակված շահույթ	270	9716.0
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	9766.0
V. Ընթացիկ պարտավորություններ		
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով		
Ստացված ընթացիկ կանխավճար	390	16710.0
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	400	1066.0
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով	410	1172.0
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի եւ աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	420	130.0
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	430	357.0
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	450	1618.0
Հաշվեկշիռ	490	21053.0
	500	30819.0

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն տարի 2003 — Ձեւ N 2

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	78622.0
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք		
Համախառն շահույթ (վնաս)	020	1350.0
Իրացման ծախսեր	030	77272.0
Վարչական ծախսեր	040	50029.0
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	050	3375.0
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	060	23868.0
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	160	23868.0
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	170	14152.0
	180	9716.0

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն — Ձեւ N 3

I. Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Տող	Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Հոդվածներ				
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում	050	50.0		50.0
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060		9716.0	9716.0
Մնացորդը առ 31.12.03 թ.	100	50.0	9716.0	9716.0

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն — Ձեւ N 4

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան

	Գումար դրամ	Ներհոսք դրամ	Արտահոսք դրամ
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր			
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից — 020	49409.0	40772.0	8637.0
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր — 040	49409.0	40772.0	8637.0
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր			
Նյութերի, ապրանքների մատակարարման գծով — 050	9000.0	1000.0	8000.0
Աշխատակիցների կատարած ծառայությունների մատուցման գծով — 060	1026.0	1026.0	
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից — 070	390.0	390.0	
Վճարումներ բյուջե — 080	38000.0	38000	
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամ — 090	159.0	159.0	
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում — 100	29776.0	29776.0	
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր — 110	78351.0	70351.0	8000.0
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր — 120	(28942.0)	(29579.0)	637.0
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր			
Ներդրումային այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում — 160	29601.0	29601.0	
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր — 170	29601.0	29601.0	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր			
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին — 350	659.0	22.0	637.0

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ — Ձեւ N 5

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին — Աղյուսակ 14

Հարկատեսակի անվանումը	Տող	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Եկամտահարկ	020	20.0
Ավելացված արժեքի հարկ	080	1152.0
Ընդամենը	140	1172.0

Հաշվեկշռի հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ — Աղյուսակ 16

Ակտիվ	Տող	Կարճաժամկետ գումարներ	Երկարաժամկետ գումարներ
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	110	30819.0	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	120	30819.0	
Ընդամենը ակտիվներ	130	30819.0	
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	140		50.0
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում	150		9716.0
Ընդամենը սեփական կապիտալ	160		9766.0
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	200	21053.0	
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	210	21053.0	
Ընդամենը պասիվներ	220	21053.0	9766.0

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ
Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Հաշվետու տարի ժամանակաշրջան	Միջանկյալ անողական
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	78622.0	
Օգտագործված հումք եւ նյութեր	050	1350.0	
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	3375.0	
Գործառնական այլ ծախսումներ եւ ծախսեր	080	50029.0	
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	23868.0	
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	23868.0	
Շահութահարկի գծով ծախս	140	14152.0	
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	9716.0	

Ղեկավար — Է. ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ
Կ. Տ.
Գլխավոր հաշվապահ — Ն. ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Գինդ» տպարանում, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 28 04. 2004 Գինը՝ 100 դրամ